Lietas Nr.11354029618
Lietas arhīva Nr.K33-0089-21/11
ECLI:LV:RIRT:2021:0903.11354029618.1.S

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021. gada 3. septembrī

Rīgas rajona tiesa
tiesnese I. Ozoliņa-Kļaviņa
piedaloties prokuroram I. Vikuļinam
aizstāvei I. Baikovskai
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 275. panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. B/ izdarīja viltota dokumenta izmantošanu, un tieši:
2018. gada 14. augustā, ap plkst. 13.00, pie īpašuma /adrese/, kur /pers. B/, pakļaujoties policijas darbinieka /pers. C/ prasībai, apturēja viņa (/pers. B/) vadīto automašīnu Land Rover, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, uz /pers. C/, kurš stādījās priekšā kā policijas darbinieks, prasību uzrādīt autovadītāja apliecību, /pers. B/ apzināti, ar iepriekšēju nodomu, kā dokumentu, kas piešķir viņam tiesības vadīt transportlīdzekļus, uzrādīja šim policijas darbiniekam viltotu dokumentu - Šveices vadītāja apliecību Nr./apliecības numurs/, ar izdošanas datumu /datums/uz /pers. B/ vārda, kura nav izgatavota uzņēmumā, kas nodarbojas ar šāda veida apliecību izgatavošanu.
Ar savām darbībām /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 275. panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. B/ (turpmāk arī apsūdzētais) savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma (turpmāk arī KL) 275. panta pirmās daļas neatzina.
[3] Tiesa secina, ka iztiesāšanas gaitā apsūdzētā vaina viņam celtajā apsūdzībā pēc KL 275. panta pirmās daļas ir pierādīta un pastāv Kriminālprocesa likuma (turpmāk arī KPL) 520. pantā paredzētais pamats notiesājoš a sprieduma taisīšanai.
Šādu secinājumu tiesa izdara pēc pierādījumu pārbaudes tiesas izmeklēšanā un pierādījumu izvērtēšanas saistībā ar izvirzīto apsūdzību, apsūdzētā attieksmi pret apsūdzību, aizstāvības versiju, to kopumā un savstarpējā saistībā ar visiem lietas materiāliem.
[4] Saskaņā ar apsūdzību apsūdzētais izdarīja noziedzīgu nodarījumu, atbildība, par kuru paredzēta KL 275. panta pirmajā daļā, t.i., par to, ka viņš izdarīja viltota dokumenta izmantošanu.
[5] Uzsākot lietas iztiesāšanu, apsūdzētais apliecināja, ka viņam ir saprotams, kāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanā tiek apsūdzēts, savu vainu viņam celtajā apsūdzībā pēc KL 275. panta pirmās daļas neatzina un pēc pierādījumu pārbaudes apsūdzētais sniedza liecības.
Apsūdzētais tiesas sēdē liecināja, ka 2015. gada 1. jūnijā viņi šķīrās ar sievu, dzīvoja katrs atsevišķi. Pie viņa palika mazais bērns, kurš vēl šodien dzīvo ar viņu. Vēlas pieminēt, ka iepriekšējās nopratināšanas, kurās tika nopratināti liecinieki /pers. D/ un /pers. C/, nav patiesas liecības.
Viņam nekad nav bijis kopīgs profils ar /pers. D/. /pers. D/ zināja viņa paroles, kamēr mēs dzīvojām kopā. Savukārt, kad /pers. D/ aizgāja projām no mājas, praktiski pāris nedēļu laikā viņa no mana "Inbox", "Facebook" sāka rakstīt ziņas mūsu kopīgiem paziņām, darba devējiem. Tādēļ bija spiests nomainīt pilnīgi visu, lai /pers. D/ netiktu manos sociālos tīklos vai e-pasta sarakstēs.
Savukārt, kad palika ar mazu bērnu, bija spiests pamest pamatdarbu, veica gadījuma darbus – celtniecībā. Aizturēšanas brīdī, kā liecinieks /pers. C/ liecināja, ka aizturēja mani ar bākugunīm, tie ir pilnīgi meli. Viņš atbrauca pie manas mājas, sētas, kur mašīna stāvēja, jo mums pagalmā notika remontdarbi, bruģēšana. Piebrauca un lūdza uzrādīt man vadītāja apliecību. Parādīju vadītāja apliecību, jo biju pilnīgā pārliecībā, ka tā ir īsta.

2015. gadā uz rudens pusi man padeva ziņu /pers. E/, ļoti labs paziņa. Viņš piedāvāja labi nopelnīt, bija jābrauc uz Šveici. Viņš sapazīstināja ar kontaktpersonu – /pers. F/. Devās uz Šveici. Dienā maksāja 100 *euro*, bija paredzēts strādāt astoņas dienas. Mēs aizbraucām uz Šveici, nepateiks precīzi datumus, oktobra beigas vai novembra sākums. Darbu Šveicē veica četrās dienās. /pers. F/ izstāstīja, ka man nav vadītāja apliecība. Mājas saimnieks Šveicē ir tā kā Ceļu satiksmes drošības direkcijas (turpmāk arī CSDD) vadītājs, un piedāvāja pie viņiem nokārtot Šveices vadītāja apliecību, protams, ka mani tas ieinteresēja, viņš teica, ka visā Eiropā strādā un var braukt. Piektā vai sestā dienā man bija uz datora jāveic teorijas eksāmens angļu valodā, kuru es nokārtoju. Sestajā dienā izbrauca ar mašīnu, braukšanas arī nokārtoja. Septītās dienas pievakarē iedeva tiesības uz rokas un braucām atpakaļ uz Latviju. Atbraucot uz Latviju, mana bijusī sieva vismaz četras reizes zvanīja uz policiju, ka esmu alkohola reibumā pie stūres vai narkotiku vielu reibumā, lai mani apstādinātu uz ceļa un lai veiktu kādas pārbaudes. Apturēšanas uz ceļa ilga pa trijām stundām. Pa visām datu bāzēm vadītāja tiesības tika pārbaudītas, un tika atzītas par derīgām un esošām. Katru reizi brauca uz Sarkandaugavu, kur veica analīzes uz narkotikām un alkoholu, visas analīzes bija pilnīgi tīras.

Pēc kāda laika konstatēja, ka tās vadītāja tiesības, kuras man tika iedotas, tās ir pilnas, nevis uz to, ko es kārtoju – mašīnu un motociklu, bet man bija tiesības uz autobusu, smago mašīnu, treileri, es varēju vadīt visus transportlīdzekļus. Man tas nebija vajadzīgs. Sazvanīju /pers. E/, kurš man ieteica /pers. F/, ar kuru brauca uz Šveici. Teicu, ka kaut kas nav kārtībā, nav pareizs dokuments man iedots. Savukārt /pers. E/ sazvanījās ar /pers. G/, izstāstīja to problēmu. Mēs pēc tam satikāmies pie stacijas "/NOSAUKUMS/", nodeva tiesības un teica, ka kaut kas nav riktīgi. Viņš teica, ka atrisinās to problēmu un divu nedēļu laikā man būs īstās tiesības, ko esmu kārtojis. Pēc divām nedēļām atkal tikās pie "/NOSAUKUMS/", viņš man bija nodevis tiesības, kuras kārtoja uz mašīnu un motociklu.

Pēc tam bija vēl viena aizturēšana dēļ kārtēja zvana no bijušās sievas puses. Arī tajā reizē mani aizturēja uz divām stundām, man bija liecība jāraksta. Kad liecinieks /pers. C/ atbrauca uz vadītāja apliecību pārbaudi, man nebija pilnīgi neviens dokuments vai rīkojums no policijas puses, ka es nedrīkstētu vadīt automašīnu, kā tādu. Divas reizes sastādīja protokolu par braukšanu bez vadītāja apliecības, bet man bija uz rokas papīrs, ka manas tiesības ir ieturētas, laikam nodotas ekspertīzei. Neesmu lūdzis nevienam kaut ko viltot vai izgatavot, es tās godprātīgi nokārtoju.

[5.1] Atbildot uz aizstāves jautājumiem, apsūdzētais liecināja, ka tajā laikā ar bijušo sievu dzīvoja šķirti. Kopš 2015. gada 1. jūnija dzīvoja atsevišķi. Aptuveni divu nedēļu laikā nomainīja visas paroles.

//pers. G/, kas pieņēma autovadītāja eksāmenu, par viņu bija pārliecināts, ka viņam piemīt tiesības pieņemt eksāmenus, jo viņš izskatījās solīds vīrietis, un cik man /pers. F/ pārtulkoja no viņa teiktā, ka viņš ir šefs vieniem no tiem kantoniem. Pie mums ir CSDD, bet viņiem, cik saprot, ir kantoni. Liecinieks /pers. C/ mani aizturēja, pamatojoties uz to, ka man bija viens neapmaksāts sods par stāvvietu. Tiešām neatceras precīzi par kuru no mazajiem sodiem, tikmēr manas tiesības atradās Gaujas ielā. Nākamajā dienā brauca uz Gaujas ielu nomaksāt ar skaidru naudu, bet diemžēl nevarēja, vajadzēja ar karti maksāt. Brauca līdz "Molam", pastā apmaksāja, ar kvīti brauca atpakaļ, bet tur jau no Saulkrastu iecirkņa, tieši no /pers. C/ puses bija lūgums izsniegt atpakaļ tiesības, lai aizietu uz pārbaudi.

/pers. G/ samaksāja 400 *euro*, viņš bija arī saimnieks tajā mājā, kur dzīvoja. Jūtos tiešām apkrāpts, ka man ir izdotas neīstas tiesības.

[5.2] Atbildot uz prokurora jautājumiem, apsūdzētais liecināja, ka tās bija 2015. gada novembra pašas beigas, vēls rudens, zina, ka nebija ilgs laiks līdz Ziemassvētkiem. Tā bija vienīgā reize, kad bija Šveicē, kopumā atradās septiņas dienas. Septītās dienas vakarā, laikam, braucām ārā ar busiņu Mercedess Vito. Nepainteresējās, kādā oficiālā iestādē par kārtību, kā var iegūt autovadītāja apliecību. Šveicē runā tikai vācu un franču valodā, reti, kad runā angļu valodā. Kopumā divas autovadītāja apliecības bija. Bija pilnā pārliecībā, ka dokuments nav viltots, jo pirms tam tika aizturēts un ceļu policija teica, ka es drīkstu braukt. Es pats pat to kļūdu vadītāja tiesībās nepamanīju, bet kolēģis. Man teica, ka varu braukt ar lielo piekabi, ar fūri, autobusu, bet man tas nav vajadzīgs. Es godīgi kārtoju uz mašīnu un motociklu. Šveices autovadītāja apliecība bija nepieciešama, lai pārvietotos.

Man bija problēmas ar kreiso aci, dzelzs skaidas iekšā. Šveices apliecību ieguva caur /pers. E/, jo viņš saveda mani ar /pers. F/. Ar /pers. F/ bija viena sarakste, kad pateica, ka nav pareiza kategorija.

Ar liecinieku /pers. C/ iepazinās caur pirmo sievu, sieva bija ģimenes draugi. Iespējams, tas ir kārtējais sievas pirksts, jo /pers. C/ ir ģimenes draugi ar /pers. D/ ģimeni.

Liekas, ka e-pasta izdrukās ir kaut kas palabots, jo cik atceras, ka /pers. F/ rakstīja ar latviešu burtiem – krievu valodā, bet šeit visas ziņas no /pers. F/ ir ar krievu burtiem. Rakstīja /pers. F/ par to, ka viņam ir nepareizas vadītāja tiesības, ka man vajag tikai A un B kategoriju. /pers. E/ padeva ziņu, kurā dienā man ir jābrauc uz staciju. Iespējams /pers. D/ ir kaut ko mainījusi.

[5.3] Apsūdzētajam tiesas sēdē tika uzrādītas divas autovadītāja apliecības fotokopijas (lietas 1. sējuma 7., 28., 29. lapa). Pēc dokumentu uzrādīšanas, atbildot uz prokurora jautājumiem, apsūdzētais liecināja, ka neatceras, kura vadītāja apliecība ir ar piekabi, ar autobusiem.

[5.4] Saskaņā ar KPL 501. panta 1.punktu, tiesas sēdē nolasīts apsūdzētā 2016. gada 2. decembra paskaidrojums. Paskaidrojumā apsūdzētais uz viņam uzdotajiem jautājumiem, par to, ka uz viņa vārda ir tikušas izgatavotas Šveices valsts autovadītāja apliecība uz viņa vārda, paskaidro, ka izgatavoja laminăta gabalu, ar ko sievai kokaīnu smalcināt. Vairāk neko paskaidrot negrib (lietas 1. sējuma 35. lapa).

[5.5] Pēc paskaidrojuma nolasīšanas, atbildot uz prokurora jautājumiem, apsūdzētais liecināja, ka strādāja Stabu ielā, kad viņam piezvanīja /pers. C/ un prasīja, lai pie viņa atbrauc papļāpāt. Aizbrauca pie viņa un viņš man pirmo reizi parādīja, kaut kādas tās iesūtītās ziņas, ko /pers. D/ ir izprintējusi un iesniegusi tieši viņam. Es viņam jautāju: "nu, ko? Viņa grauž visu

manu dzīvi un grib visu sabojāt. Kas to redzēs?" Viņš atbildēja: "ka nē, nekur tas neaizies, tas tiks iemests skapī un tā arī tas tur paliks". Un tieši tāpēc mēs caur humoru tieši tādu lapu kopīgi uzrakstījām kopā ar /pers. C/. Tas paskaidrojums caur humoru rakstīts.

[5.6] Saskaņā ar KPL 501. panta 1.punktu, tiesas sēdē nolasītas apsūdzētā pirmstiesas procesā 2019. gada 19. augustā sniegtās liecības, ka [..] papildus var paskaidrot, ka Šveicē kopumā bija sešas dienas. Tiesas procesā manas intereses aizstāvēs advokāts, ar ko apņemas savlaicīgi noslēgt vienošanos. Nevēlas pateikt lūgumu par kādas personas izsaukšanu uz tiesas procesu (lietas 1. sējuma 108. lapa).

[5.7] Pēc liecību nolasīšanas, atbildot uz aizstāves jautājumiem, apsūdzētais liecināja, ka Šveicē atradās sešas vai septiņas dienas, astoņas dienas nebija. Četrās dienās veica darbu. Precīzi neatceras, jo gadi ir pagājuši.

[5.8] Apsūdzētais, izsakoties pēdējā vārdā, norādīja, ka saprot prokurora darbu, bija pilnībā pārliecināts, ka dokuments, kas tika izdots Šveicē ir derīgs, lai viņš varētu pārvietoties. Kā jau minēja, ka vairākas reizes bija apturēts ar Šveices tiesībām un viņam bija novēlēts – laimīgu ceļu, ka var braukt tālāk. Arī tad, kad tiesības tika paņemtas uz izmeklēšanu, man netika nedz rakstiski, nedz mutvārdos norādīts, ka nedrīkstu pārvietoties. Man tika izdotas divas Šveices autovadītāju tiesības, bija pagājis gandrīz pusgads, kad pamanīja, ka man ir izsniegtas visu transportlīdzekļu kategoriju tiesības. Lūdza samainīt uz A un B kategoriju, ko apliecina sarakste "Inbox" ar /pers. F/. Pieļauj iespēju, ka dokuments maiņas laikā netika reģistrēts, tā es tiku piekrāpts. Uzdošu klātesošiem jautājumu: kurš ir vainīgs? Es, vai tomēr krāpnieki. Lūdz tiesu viņu attaisnot.

[6] Tiesa, neskatoties uz apsūdzētā izteikto attieksmi par pret viņu izvirzīto apsūdzību, t.i., savas vainas noliegšanu, atzīst, ka viņa vaina noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts KL 275. panta pirmajā daļā ir pierādīta ar liecinieku un ekspertu tiesas izmeklēšanā sniegtajām liecībām, kā arī ar pārējiem kriminālprocesā pārbaudītiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā sakarībā.

[7] Saskaņā ar KPL 124., 127. pantu kriminālprocesā pierādāma noziedzīga nodarījuma sastāva esamība vai neesamība, kā arī citi Krimināllikumā un šajā likumā paredzētie apstākļi, kuriem ir nozīme konkrēto krimināltiesisko attiecību taisnīgā noregulējumā. Pierādīšanas priekšmetā ietilpstošo apstākļu esamības vai neesamības pamatošanai izmanto pierādījumus.

[8] Atbilstoši KPL 131. panta pirmajai daļai, kas nosaka, ka par pierādījumu kriminālprocesā var būt ziņas par faktiem, ko savā liecībā pratināšanas vai aptaujas laikā sniedz persona par kriminālprocesā pierādāmajiem apstākļiem un ar tiem saistītajiem faktiem un palīgfaktiem, tiesa par apsūdzības pierādījumu atzīst sekojošus pierādījumus.

[9] Ar liecinieka /pers. C/ tiesas izmeklēšanā sniegtajām liecībām, ka apsūdzēto pazīst jau iepriekš, jo ilgu laiku strādā Valsts policijas /iecirknis/ par /amats/, un šobrīd par Kārtības policijas /amats/. Bija informācija, ka apsūdzētajam nav autovadītāja apliecības. Braucot pa teritoriju, pamanīja apsūdzēto braucot, apturēja viņu. Apsūdzētais uzrādīja autovadītāja apliecību, kas izskatījās, ka ir izdota citā valstī. Neatceras, kā viss precīzi notika, bet bija zināms, ka apsūdzētajam nav autovadītāja apliecības.

[9.1] Atbildot uz prokurora jautājumiem, liecinieks /pers. C/ liecināja, ka 2016. gadā strādāja par Kārtības policijas nodaļas /amats/. 2018. gadā arī strādāja par Kārtības policijas nodaļas /amats/. Pirms tam tika saņemta informācija, ka apsūdzētais, iespējams, izmanto viltus dokumentu, jo bija saņemts iesniegums no apsūdzētā sievas – /pers. D/, kura norādīja, ka apsūdzētais internetā pasūtīja, lai izgatavo vadītāja apliecību. Neatceras datumu. Tika sniegta atbilde sievai. Mēs nekonstatējām, ka viņam būtu vadītāja apliecība. Apsūdzētais tika izsaukts uz paskaidrojuma sniegšanu, neatceras, ko apsūdzētais teica. Lielos vilcienos pateica, ka viņam nav šādu tiesību. Notikums notika vieta/, ielu neatceras. Apsūdzētais vadīja transportlīdzekli. Braucot pretī, pamanīja, ka tas ir apsūdzētais. Pats apgriezās braukšanas pretējā virzienā un ar bākugunīm apturēja apsūdzētā vadīto automašīnu.

[9.2] Atbildot uz apsūdzētā jautājumiem, liecinieks /pers. C/ liecināja, ka aizturēšanas brīdī bija ieslēgtas bākugunis. Nogriežoties uz ielas, kur apsūdzētais pagriezās, kur dzīvo, ieslēdzām zilās bākugunis. Braucot tika apturēts apsūdzētais. Braucot aizmugurē aiz apsūdzētā mašīnas. Apsūdzētais to apturēja pie savas dzīvesvietas, un mēs apstājāmies apsūdzētajam aizmugurē. Apsūdzētais apstājās pie savas mājas, un mēs piebraucām aizmugurē pie automašīnas. Noteikti stādījās priekšā apsūdzētajam.

[9.3] Saskaņā ar KPL 501. panta 2.punktu tiesas sēdē nolasīts liecinieka /pers. C/ pirmstiesas procesā 2018. gada 14. augustā sniegtais ziņojums. Ziņojumā norādīts [..], ka savas dežūras laikā 2018. gada 14. augustā plkst.12.50 braucot ar dienesta automašīnu Opel Moka ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ Saulkrastu novadā, Zvejniekciemā pa Melnsila ielu Tallinas ielas virzienā, pretī pabrauca automašīna Land Rover ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, kuru vadīja apsūdzētais. Ņemot vērā, ka manā lietvedībā 2016. gada 7. novembrī atradās materiāls ar ENŽ /numurs/ par to, ka apsūdzētais iespējams nelikumīgi ieguvis autovadītāja apliecību, nolēmu apturēt apsūdzētā vadīto automašīnu un pārbaudīt vai viņam ir auto vadīšanai derīga vadītāja apliecība. Apgriezos braukšanai pretējā virzienā un sekoju apsūdzētā vadītajai automašīnai Land Rover v/n /reģistrācijas numurs/, kura nogriezās uz /nosaukums/ prospektu. Izmantojot automašīnas gaismas signālu, liku saprast, lai vadītājs aptur automašīnu un tā tika apturēta ielas kreisajā pusē pie īpašuma /adrese/. Izkāpu no automašīnas, piegāju pie Land Rover automašīnas ar v/n /reģistrācijas numurs/, stādījos priekšā, kā Valsts policijas darbinieks un palūdzu uzrādīt autovadītāja apliecību. Pieejot pie automašīnas, apstiprinājās, ka pie automašīnas stūres atrodas apsūdzētais. Apsūdzētais uzrādīja (iedeva) autovadītāja apliecību ar /pers. B/ vārdu ar Šveices valsts karogu, ar Nr./apliecības numurs/, izdota /datums/. Apsūdzētais paskaidroja, ka nokārtojis eksāmenu Šveicē un tur ieguvis automašīnas vadīšanas apliecību. Kopā ar automašīnas vadītāja apliecību apsūdzētais uzrādīja personas apliecību uz /pers. B/, p.k. /personas kods/ vārda. Pārbaudot pēc pieejamām datu bāzēm, tika noskaidrots, ka apsūdzētais

gada laikā nav samaksājis naudas sodus, tādēļ tika izsaukta Ceļu policijas ekipāža, kura sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu /protokola numurs/ un aizturēja apsūdzētā uzrādīto vadītāja apliecību. Ziņojumam pievienotas fotogrāfijas ar apsūdzētā uzrādīto vadītāja apliecību, sastādīto administratīvā pārkāpuma protokolu. Ziņojumam pievieno, arī manu 2016. gada 17. novembra e-pasta saraksti ar VAS „Ceļu satiksmes drošība direkciju", kurā redzama atbilde, ka apsūdzētajam nav Šveicē izsniegta vadītāja apliecība (lietas 1. sējuma 6. lapa).

[9.4] Saskaņā ar KPL 501. panta 2.punktu tiesas sēdē nolasīts liecinieka /pers. C/ pirmstiesas procesā 2018. gada 14. augustā sniegtais ziņojums. Ziņojumā norādīts, ka 2018. gada 14. augustā plkst.12.50 braucot ar dienesta automašīnu Opel Moka ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ Saulkrastu novadā, Zvejniekciemā pa Melnsila ielu. Pretī brauca automašīna Land Rover ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, kuram pie stūres pamanīja apsūdzēto, par kuru 2016. gada 16. decembrī tika reģistrēta riska informācija ENŽ /numurs/ par to, ka apsūdzētais iespējams nelikumīgi ieguvis autovadītāja apliecību, kuras, it kā izsniegtas Šveicē. Pēc tam apgriezās braukšanai pretējā virzienā un sekoja pamanītajai automašīnai, kura nogriezās uz Meža prospektu. Izmantojot automašīnas gaismas signālu automašīna Land Rover apstājās ielas kreisajā pusē pie īpašuma /adrese/. Stādījās automašīnas vadītājam priekšā, un palūdza uzrādīt autovadītāja apliecību. Persona uzrādīja vadītāja apliecību ar Šveices valsts karogu. Apliecība izdota /datums/ar Nr./apliecības numurs/. Notikuma vietā tika izsaukta ceļu policijas ekipāža, kura sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu /protokola numurs/ pēc Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa (turpmāk arī Latvijas APK) $149.^4$ ceturtās daļas, sakarā ar gada laikā nenomaksātiem sodiem. Apsūdzētā uzrādītā vadītāja apliecība tika aizturētas un nogādātās Gaujas ielā kopā ar administratīvā pārkāpuma materiālu (lietas 1. sējuma 12. lapa).

[9.5] Liecinieks /pers. C/ uzturēja pirmstiesas procesā sniegtos ziņojumus.

[9.6] Lieciniekam /pers. C/ tiesas sēdē tika uzrādīta e-pasta sarakste no inbox.lv (lietas 1. sējuma 23. - 27. lapa) un vadītāja apliecības fotokopija (lietas 1. sējuma 28., 29. lapa). Pēc dokumentu uzrādīšanas, liecinieks /pers. C/, atbildot uz prokurora jautājumiem, liecināja, ka šo dokumentu kopijas iesniedza apsūdzētā sieva.

[10] Ar liecinieces /pers. D/ tiesas izmeklēšanā sniegtajām liecībām, ka apsūdzētais ir viņas bijušais vīrs. Pirms pieciem gadiem - 2015. gadā, ļoti agresīvi šķīrās. Cīnījās par bērniem. Izprintēja visu apsūdzētā e-pastā pieejamo informāciju un iesniedza policijai. Tur bija arī materiāls par viltus tiesību iegādi. No 2015. gada 1. jūlija vairs nav kopdzīvē ar apsūdzēto.

[10.1] Atbildot uz prokurora jautājumiem, lieciniece /pers. D/ liecināja, ka iesniedza visu 2015. gadā, tad bija kriminālliета, jo uz ielas viņu sasita. Pēc tam šos dokumentus iesniedza policijā. Ir divi rajoni - /vieta/ un /vieta/, viņi mētāja savā starpā, bet tikai tagad 2018. gadā tika pacelts šis jautājums. Acīmredzot cilvēks tagad ir noķerts ar tām autovadītāja tiesībām. Apsūdzētais ir viņas vīrs. Bieži gāja vīra e-pastā, viņš pats iedeva paroli. Ilgi bija kopdzīvē ar apsūdzēto. Pati lasīja šos e-pastus un atdeva tos policijai, jo viņai interesēja dēls un kredīti.

Apsūdzētais pats stāstīja, to, ka tiesības ir viltotas. Arī, kad šķīrās, visās tiesas sēdēs, Rīgas rajona tiesā, visur uzrādīja, kā dokumentu autovadītāja tiesības, un teica, re kā, var visu sistēmu apmānīt. Apsūdzētais tiesības izmantoja arī bāriņtiesā, visur tās rādīja. Tad ir jautājums par to, kā var atšķirt, viņa pati nav tik kompetenta, lai atšķirtu. Pati redzēja e-pastu, un zina to, ka apsūdzētajam autovadītāja tiesības ir atņemtas. Kopdzīves laikā par dzeršanu otro reizi. Apsūdzētajam bija liegums, tagad tas ir beidzies, bet viņš fiziski nevarēja tiesības nolikt. E-pastā, neatceras, kas bija rakstīts, tas bija svešs e-pasts. Apsūdzētajam tur prasīja bildi, viņam ieteica citas krāsas džemperi. Neatceras, vai tas bija latviski, vai krieviski. Nebija, ne angļu, ne vācu valodā. Tās bija Šveices, apsūdzētais savu mūžu nav bijis Šveicē. Atceras, ka sniedza liecības policijā. [..] Var nolasīt liecības, jo nekas jau nav mainījies.

[10.2] Saskaņā ar KPL 501. panta 2.punktu tiesas sēdē nolasītas liecinieces /pers. D/ pirmstiesas procesā 2018. gada 10. oktobrī sniegtās liecības. [..] apsūdzētais ir mans bijušais vīrs, mēs ar viņu izšķīrāmies 2016. gada 25. oktobrī, bet jau pirms šķiršanās mēs no 2015. gada 1. jūnija dzīvojam atsevišķi. Var liecināt, kad mēs ar apsūdzēto vēl dzīvojām kopā, viņš pats man bija iedevis savu e-pastu /elektroniskā pasta adrese/ paroli, kuru ar viņa atļauju es reizēm lietoju, un viņš pats bija man licis skatīties un pārbaudīt viņa e-pasta sarakstes, darba līgumus no firmas. [..] cik atceras 2015. gada augustā vai septembrī bija iegājusi augstāk minētajā apsūdzētā e-pastā, lai apskatītos e-pasta saraksti, kas būtu rakstīta ar mūsu iesniegto šķiršanos procesu. Un tad es apsūdzētā e-pastā pamanīju aizdomīgu saraksti par braukšanas tiesību iegādi. Var liecināt tā kā jau ir pagājis ilgs laiks, es visu šo saraksti vairāk neatceros, bet es to izprintēju un nodevu VP Vidzemes reģiona pārvaldes iecirknim, jo šajā sarakstē bija norāde uz iespējamu noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, konkrēti par vadītāja apliecības iegūšanu. Šajā sarakstē ar man nezināmu personu apsūdzētais sarakstījās par vadītāja apliecības iegūšanu, kas bija sākumā par vēlamajām kategorijām un par apģērbu, kādā labāk fotografēties. Bet viņu šo saraksti es vairāk neatceros. [..] zinu, ka apsūdzētais Šveicē nekad nav bijis. [..] pati apsūdzētajam vadītāja apliecību, kura it kā ir izsniegta Šveicē, redzēja vairākas reizes, kad viņš to uzrādīja tiesnesei Rīgas rajona tiesā, arī, kad viņš to uzrādīja Saulkrastu novada domē. [..] es domāju, ka apsūdzētais vadītāja apliecību, kura it kā izdota Šveicē, ir viltota, par ko liecināja e-pasta sarakste. [..] (lietas 1. sējuma 16. - 17. lapa). E-pasta saraksti no inbox.lv (lietas 1. sējuma 23. - 27. lapa) un vadītāja apliecības fotokopiju (lietas 1. sējuma 28., 29. lapa).

[10.3] Saskaņā ar KPL 501. panta 2.punktu tiesas sēdē nolasītas liecinieces /pers. D/ pirmstiesas procesā 2019. gada 1. aprīlī sniegtās liecības, ka pilnībā apstiprina savas iepriekš sniegtās liecības un uz man uzdotajiem jautājumiem var liecināt sekojošo. Kā jau iepriekšējās liecībās norādīja, ka vairāk precīzi neatceras, kad tieši konstatēja apsūdzētā e-pastā saraksti par vadītāja apliecības izgatavošanu. Nopratināšanas laikā man tika uzrādītas šīs e-pasta sarakstes izdrukas kopijas, kurās redzams, ka šī sarakste ir izdrukāta 2016. gada 8. jūlijā līdz ar ko secina, ka šajā datumā es šo saraksti arī ieraudzīju un arī to izprintēju. Bet uz to laiku manā lietošanā vēl bija apsūdzētā e-pasta paroles, ko viņš pats man bija iedevis

un bija atļāvis šo e-pastu izmantot. Šo e-pastu mēs arī bijām kopā izveidojuši un arī to kopā lietojām. [..] man uzrādītas divas foto izdrukas par apsūdzētā vadītāja apliecību, arī es biju iesniegusi policijai šīs foto izdrukas bija kā pielikums pie vienas no saprintētajām e-pasta vēstulēm, tā kā arī pēc tam, kad mēs ar apsūdzēto vairāk nedzīvojām kopā, mēs tāpat gandrīz katru dienu vai nu satikāmies, jo dzīvojām netālu, vai arī sazvanījāmies ar apsūdzēto, kā arī komunicējām sakarā ar dēlu, līdz ar ko zinu, ka tajā laikā apsūdzētais nebija ārzemēs, tai skaitā arī Šveicē. [..] nezināju, ka apsūdzētajam būtu bijis kāds paziņa vārdā /pers. F/, ar tādu vārdu es nevienu apsūdzētā paziņu nepazīstu. Arī šādu /pers. F/ e-pastu es iepriekš nebiju redzējusi apsūdzētā e-pastā. [..] mūsu strīdu laikā apsūdzētais man bieži ir teicis, ka viņam viens ir pazīstams, ka viņš visu var nokārtot. Bet konkrēti par to, ka viņš varētu no kāda dabūt vadītāja apliecību, kad mēs ar apsūdzēto dažādās tiesu iestādēs – tiesā un Bāriņtiesā (/pilsēta/) bija uzrādījis savu vadītāja apliecību, kas izsniegta Šveicē, kas visticamāk ir viltota. To viņš rādīja uz maniem iebildumiem, ka viņš nevarēs nodrošināt mūsu dēla nogādāšanu skolā, jo viņam pat nav vadītāja apliecības. Uz to apsūdzētais parasti visās iestādēs – Rīgas rajona tiesā, /vieta/ Bāriņtiesā, arī /vieta/ Bāriņtiesā uzrādīja savu it kā Šveicē izdotu vadītāja apliecību. Nevienā tiesas iestādē neviens neizteica šaubas, ka šī vadītāja apliecība varētu būt viltota. Šo vadītāja apliecību apsūdzētais rādīja iestādēm vēl pēc tam, kad es biju pamanījusi e-pastā saraksti par vadītāja apliecības iegūšanu Šveicē. Pēc tam arī apsūdzētais mani pārliecināja, ka šī vadītāja apliecība tiešām ir īsta un vienu brīdi es pat ticēju, pēc tam saprata, ka tomēr tā nevarētu būt īsta. [..] (lietas 1. sējuma 85. - 86. lapa).

[10.4] Lieciniece /pers. D/ uzturēja pirmstiesas procesā sniegtās liecības.

[10.5] Pēc liecību lasīšanas, lieciniece /pers. D/, atbildot uz prokurora jautājumiem, liecināja, ka nojauta, ka tiesības ir viltotas. Apsūdzētais visur tās rādīja, pat bāriņtiesā. Domāja, ka pati neatšķir, bet citur cilvēki jau atšķir, tikai tāpēc neradās šaubas. Apsūdzētais nav bijis Šveicē, un Latvijā viņam ir liegums braukt. Liecības nav atriebība apsūdzētajam. [..] Nebija atriebība, viņi cīnījās par bērnu aprūpi un šķīrās. Manās interesēs nav, lai apsūdzētajam būtu slikti, jo viņiem ir kopīgs bērns, kurš raudās jebkurā gadījumā.

[10.6] Pēc liecību lasīšanas, lieciniece /pers. D/, atbildot uz aizstāves jautājumiem, liecināja, ka neprecīzi izteicās, jo tajā laikā šķīrās, nomainīja piecus psihologus. 1. jūlijā guva traumu un mēnesi ārstējās slimnīcā. Tas bija 2015. gada 1. jūlijā uz ielas. Pēc tam, kad izveseļojās un bija kaut kāda saprašana, kas notiek, tad gāja e-pastos, jo bija cīņa par bērnu, jo man bija jāpierāda, ka apsūdzētais nevar bērnu, ne materiāli nodrošināt, ne aizvest uz skolu. Kā māte gribēja bērnu sev, nepievērsa uzmanību datumiem. Apsūdzētais tās tiesības visur plivināja, domāja tik daudz likuma pārstāvji tās tiesības redz, tas viņu maz uztrauca, gribēja, lai bērns ir pie viņas. Tas bija viņas trumpis, lai redzētu, ka viņam nav tiesības un viņš nevar bērnu nekur aizvest. 1. jūlijā bija slimnīcā. Šķīrās 2016. gadā, tur pa vidu bija tāda cīņa, nomainīja trīs psihologus. Tas bija drausmīgi, kam izgāja cauri. Tajā laikā iesniedza, visu bija izprintējusi jau pirms tam. Nezina, kāpēc, policija tikai tagad reaģē. Tā bija jau kurā reize, visu e-pastu pārsūtīja uz savu e-pastu. Pēc tam vairs netika apsūdzētā e-pastā. Iekļuva vienu reizi un visu pārmeta uz savu e-pastu. Neatceras, kad tas bija. Tas bija sen. Ar apsūdzēto nekomunicēja vairāk, apsūdzētais sasita mani uz ielas. Apsūdzētā e-pastu vairs neizmantoja. Neatceras, kad iegāja viņa e-pastā.

[10.7] Pēc liecību lasīšanas, lieciniece /pers. D/, atbildot uz apsūdzētā jautājumiem, liecināja, ka lūdz saprast, ka tas bija sen. Paliek pie savām pirmajām liecībām.

[11] Eksperte/pers. H/ tiesas izmeklēšanā liecināja, ka ekspertu atzinumu uztur.

[11.1] Atbildot uz aizstāves jautājumiem, eksperte /pers. H/ liecināja, ka tas ir paplašinātā formā, ir procesuālās tiesības paplašināt jautājumu loku. Jautājumi aprakstīti metodē, tas atbilst metodei. Pirmais un otrais jautājums, kopā. Visi jautājumi saistīti savā starpā.

[11.2] Ekspertei /pers. H/ uzrādīts Ekspertu atzinums, kas atrodas 1. sējuma lietas 82. – 83. lapa. Pēc uzrādītā Ekspertu atzinuma, atbildot uz aizstāves jautājumiem, eksperte /pers. H/ liecināja, ka jautājumus var saskaņot ar procesa virzītāju un formulēti eksperta redakcijā. Visi jautājumi norādīti eksperta saitē. Otrais jautājums šajā gadījumā papildina pirmo. Dotie secinājumi par dokumenta viltošanu. Metode pastāv neatkarīgi no versijas. Katra versija papildina iepriekšējo versiju. Uz to brīdi jaunā versija nebija spēkā. Visi ārvalstu dokumenti, ne tikai Latvijas, vai Eiropas savienības. Tas ir apraksts, izgatavošanas veids, izgatavošanas paņēmiens, viss ir aprakstīts, to var objektīvi, ja nav uz galda, tad izmanto datu bāzi.

[12] Eksperte/pers. I/ tiesas izmeklēšanā liecināja, ka ekspertu atzinumu uztur.

[12.1] Atbildot uz aizstāves jautājumiem, eksperte /pers. I/ liecināja, ka jautājumu loku paplašināja, jo kā ekspertei ir tiesības, ja redz, ka parādās jauni jautājumi, ko nav uzdevis lietas virzītājs, pēc saviem ieskatiem papildina jautājumus. Jo, atbildot uz jautājumu, kā ir izgatavota apliecība, netika atbildēts, vai viņa ir viltota, vai nav viltota, bet, ja redz, ka ir viltota, tad pienākums ir atbildēt, ka viņa ir viltota. Lai nebūtu jāraksta vēl viens atzinums, jo šaubās, vai tiesa sapratīs no atzinuma, ja tiks uzrakstīts, kā viņa ir izgatavota, vai atbilst noteiktai formai, vai nē, ja uzrakstīs tikai, ka ir izgatavota, bet vairāk neko, tad būs jāraksta vēl viena ekspertīze. Tieši tāpēc, metode paredz, ka ja redz, kaut ko vairāk, tad to visu raksta. Jautājumi pēc tam tiek saskaņoti ar lietas virzītāju. Jautājumus saskaņo mutiski. Diemžēl, no lietas materiāliem nav redzams, ka tas tika saskaņots mutiski. Ja redz, kaut ko vairāk, tad ir obligāti jāraksta, nedrīkst noklusēt. Lai nesanāktu pārpratums no kurienes to ņēma. Nākamajā metodē ir smalkāk aprakstīts, kuras datubāzes drīkst izmantot un kuras nē. Metode nenosaka šo jautājumu, tikai pieļauj.

Metodes pastāv neatkarīgi no versijām, metode ir viena un tā pati, kā tiek pētīts dokuments. Datubāzēs ir pieejama visa Eiropa un lielākā daļa pasaules dokumenti iekļauti, pieejams tikai šauram lietotāju lokam, ekspertiem un atsevišķiem valsts darbiniekiem, ir speciāla pieeja, speciāli drošības noteikumi. Tur ir aprakstītas visas pazīmes, kā ir izgatavoti dokumenti, visa līmeņa aizsardzības elementi. Tas ir izejot īpašus drošības noteikumus. Datubāzes ir ļoti precīzas, tur ir ļoti labas bildes ar precīziem aprakstiem, tās ir oficiāli apstiprinātas.

Drukas iekārta ir vispārpieejamā kopēšanas tehnika. Ar vispārpieejamo kopēšanas tehniku netaisa valsts dokumentus. Citādi, to var izdarīt jebkurš cilvēks, pat mājas apstākļos. Šāda veida izgatavošanas iespējas neparedz īstiem dokumentiem.

[13] Tiesa atzīst, ka apsūdzētā vainīgums ir pierādīts ar šādiem pierādījumiem.

[13.1] Ar 2018. gada 14. augustā sastādītā, administratīvā pārkāpuma protokolā /protokola numurs/ fiksētajām ziņām. No administratīvā pārkāpuma protokola kopijas redzams, ka 2018. gada 14. augustā plkst.12.50 /notikuma vieta/ vadītājs /pers. B/ vadīja transportlīdzekli Land Rover Freelander ar valsts numuru /reģistrācijas numurs/ pa /notikuma vieta/ virzienā, vadītājam ir spēkā transportlīdzekļa vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegums – sakarā ar gada laikā nenomaksātiem sodiem. Ir pārkāpts Ceļu satiksmes likuma 30. panta otrās daļas 3.punkts. Atbildība par pārkāpumu ir paredzēta Latvijas APK $149.^4$ panta ceturtajā daļā. Par šo pārkāpumu apsūdzētajam uzlikts naudas sods 40 *euro* apmērā. Protokolam pievienots ziņojums un vadītāja apliecība Nr./apliecības numurs/ (lietas 1. sējuma 11. lapa).

[13.2] Ar ziņām par faktiem, kas konstatēti SIA "INBOKSS", reģistrācijas Nr.40003560720, kā portāla www.inbox.lv īpašnieka sniegtajā atbildē par lietotāju "/elektroniskā pasta adrese/". Atbilde satur informāciju par lietotāja /elektroniskā pasta adrese/ saraksti, kas veikta no e-pasta adreses uz /elektroniskā pasta adrese/ (lietas 1. sējuma 64. - 67. lapa).

[13.3] Ar 2019. gada 8. februāra Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes Ekspertu atzinumā par komisijas dokumentu tehniskās izpētes ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/ norādīto.

Ekspertīzi veica /pers. I/ IeM Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes /amats/, kurai ir atbilstoša kvalifikācija: tiesu eksperta sertifikāts Nr./numurs/, par tiesībām veikt dokumentu tehniskās tiesu ekspertīzes dokumentu tehniskās izpētes specialitātē un /pers. H/ IeM Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes /amats/, kurai ir atbilstoša kvalifikācija: tiesu eksperta sertifikāts Nr./numurs/, par tiesībām veikt dokumentu tehniskās tiesu ekspertīzes dokumentu tehniskās izpētes specialitātē.

Ekspertīzē izmantotā metode: KP-M-63-2015 v2 dokumentu tehniskās izpētes ekspertīzes metode.

Ekspertu atzinumā sniegti secinājumi, ka iesniegtā Šveices vadītāja apliecība Nr./apliecības numurs/, izdota uz /pers. B/ vārda (dzimis /datums/Lettland) ar izdošanas datumu /datums/nav izgatavota uzņēmumā, kas nodarbojas ar dotā veida apliecību izgatavošanu. Noskaidrotās atšķirības skat. izpētes daļā. Iesniegtā apliecība, fona attēli, veidlapas saturs, ieraksti, paraksta attēls un fotoattēls, ir izgatavoti ar strūklas drukas iekārtu.

Pazīmes, kas liecinātu par sākotnējā satura izmaiņām vai fotoattēla nomainīšanu, nav konstatētas (lietas 1.sējuma 82. - 83. lapa).

[13.4] Ar ziņām par faktiem, kuras sniedza VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija", t.i., pārsūtot no Šveices saņemto informāciju par /pers. B/ vadītāja apliecību. Saskaņā ar tajā minēto, viņam nav Šveicē izsniegta vadītāja apliecība (lietas 1.sējuma 32. - 34. lapa).

[13.5] Ar ziņām par faktiem, kuras saņemtas no CSDD. Konkrēti, /datums/sniegta atbilde ar Nr./numurs/ Par transportlīdzekļa vadītāja apliecību, kurā norādīts, ka saskaņā ar Šveices kompetentās transportlīdzekļu vadītāja apliecību izdevējiestādes sniegto informāciju, /pers. B/, dzim./datums/, Šveicē transportlīdzekļu vadītāja apliecība nav izsniegta, Šveices vadītāja apliecība Nr./apliecības numurs/ ir viltota (lietas 1.sējuma 14. lapa).

[13.6] No Ceļu satiksmes biroja Drošības direkcijas Cīrihes kantona sniegtās atbildes redzams, ka saistībā ar pieprasīto personu – /pers. B/, dzimšanas datums: /datums/, nav atrasti nekādi dati.

Atbildē sniegta sekojoša informācija:

Ārvalstu autovadītāja apliecības pārreģistrācija: viena gada laikā (kopš ieceļošanas Šveicē), ārvalstu autovadītāja apliecību ir jāapmaina pret Šveices vadītāja apliecību. [..] Pēc gada ārvalstu autovadītāja apliecību Šveicē vairs nedrīkst izmantot.

Personām, kuras profesionāli (piemēram, kravas automobiļu vadītāji) vēlas vadīt Šveicē reģistrētus C, C1, D, D1 kategorijas mehāniskos transportlīdzekļus [..] pirms pirmā profesionālā brauciena jāiegūst attiecīgās kategorijas Šveices autovadītāja apliecība.

Vai tiek atzītas autovadītāja apliecības, ko ārvalstīs ieguvušas personas, kuru dzīvesvieta ir Šveicē? Ārvalstīs iegūtas autovadītāja apliecības tiek atzītas, ja tās iegūtas izdevēja valstī uzturoties vismaz 12 nepārtrauktus mēnešus, kā arī, ja ir iespējams iesniegt atbilstošu apliecinājumu (reģistrācijas un reģistrācijas anulēšanas apliecinājumu no iedzīvotāju reģistrācijas iestādes). [..] ir nepieciešams aizpildīt pieteikuma veidlapu (kā arī iesniegt krāsainu pases fotogrāfiju un veikt redzes pārbaudi). Autovadītāja apliecību un pieteikuma veidlapu personai personīgi jāiesniedz Ceļu satiksmes birojā vai iedzīvotāju reģistrācijas iestādē. [..] līdzi jāņem ārvalstnieka personas apliecību oriģinālu vai Šveices personas apliecības oriģinālu. Dokumentus nav iespējams iesniegt pa pastu. [..] (lietas 1.sējuma 71. - 80. lapa).

[13.7] Ar lietisko pierādījumu – Šveices vadītāja apliecība Nr./apliecības numurs/, izdota uz /pers. B/ vārda (dzimis /datums/Lettland) ar izdošanas datumu /datums/(ievietota aploksnē ar drošības uzlīmi $Nr.^{D18}0197125$ (lietas 1.sējuma 88., 89., tulkojums 179., 180. lapa).

[14] Tiesas izmeklēšanā, pēc procesa dalībnieku lūguma, papildus pārbaudīti pierādījumi:

[14.1] Šveices vadītāja apliecība Nr./apliecības numurs/, izdota uz /pers. B/ vārda (dzimis /datums/Lettland) ar izdošanas datumu /datums/(lietas 1. sējuma 89. lapa, tulkojums 179., 180. lapa).

[14.2] Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes Ekspertīžu biroja Dokumentu tehnisko ekspertīžu nodaļas 2020. gada 19. novembra atbildi Nr./vēstules numurs/, kurā sniegta informācija par krimināllietā Nr.11354029618 noteiktajā dokumentu tehniskajā ekspertīzē Nr./numurs/ izmantoto metodi Nr.KP-M-63-2015 v2. Informē, ka minētās metodes versijā (V2) nav aprakstīta interneta vietnēs esošo datubāzu izmantošana, tomēr, ņemot vērā, ka izpētes paņēmieni nepārtraukti attīstās, metode pieļauj izmantot jaunus izpētes paņēmienus līdz nākamās versijas apstiprināšanai. Jau nākamajā metodes versijā (V3) ir uzskaitītas vairākas oficiālu iestāžu uzturētas datubāzes, arī tās, kas tika izmantotas ekspertīzē Nr./numurs/.

Minētā metode, neatkarīgi no versijas, ir attiecināma uz dažādu valstu izdotiem dokumentiem un nav ierobežota tikai ar Latvijas Republikas vai Eiropas Savienības valstu dokumentiem – ekspertīzes veikšanai ir nepieciešams īsta attiecīgā dokumenta paraugs vai tā apraksts. Veicot ekspertīzi, eksperts vispirms nosaka izpētāmā dokumenta izgatavošanas veidu. Ekspertīzē Nr./numurs/ pētītais dokuments tika noteikts kā pilns viltojums, kas, pēc izmantotā drukas veida, aizsarglīdzekļiem un citām pazīmēm, neatbilst aizsargātu dokumentu izgatavošanas pamatnoteikumiem (lietas 1. sējuma 139. lapa).

[15] Tiesa kriminālprocesā iegūtos pierādījumus vērtē saskaņā ar KPL 124. un 128. panta otrajā daļā noteikto, to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus kriminālprocesa laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem to kopumā un savstarpējā sakarībā, kā arī ievēro KPL 128. panta trešajā daļā noteikto, ka nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe nekā pārējiem pierādījumiem.

[16] Tiesa uzskata, ka ar iepriekš minētajiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā sakarībā apstiprinās, ka apsūdzētais izdarīja KL 275. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, t.i., viņš izdarīja viltota dokumenta izmantošanu.

[17] Tiesa, konstatē visu objektīvo un subjektīvo pazīmju kopumu, kvalificējošās pazīmes, lai apsūdzētā darbības atzītu par noziedzīgu nodarījumu un kvalificē tās attiecīgi pēc KL 275. panta pirmās daļas.

[18] Par apsūdzētā atbilstību noziedzīgā nodarījuma subjektam lietā strīda nav, proti, apsūdzētais ir pieskaitāms un krimināatbildības vecumu sasniegusi persona.

[19] Vērtējot apsūdzētā darbību juridisko kvalifikāciju, tiesa atzīst, ka viņa izdarītais noziedzīgais nodarījums pareizi kvalificēts pēc KL 275. panta pirmās daļas.

[20] KL 275. panta pirmajā daļā paredzēta krimināatbildība par dokumenta, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem, zīmoga vai spiedoga viltošanu, kā arī par viltota dokumenta, zīmoga vai spiedoga realizēšanu vai izmantošanu.

Dokumenta, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem, zīmoga vai spiedoga viltošanu, kā arī viltota dokumenta, zīmoga vai spiedoga realizēšana vai izmantošana ir patstāvīgs noziedzīgs nodarījums, atbildība, par kuru ir paredzēta Krimināllikuma XXII nodaļā – Noziedzīgi nodarījumi pret pārvaldes kārtību. Viltotu dokumentu, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem, izgatavošana vai izmantošana apdraud pārvaldes kārtības un dokumentu aprites intereses. Minēto interešu aizsardzībai Krimināllikumā ir veidots speciālais noziedzīga nodarījuma sastāvs, kas definēts KL 275. pantā.

[21] Saskaņā ar KL 1. panta pirmo daļu pie krimināatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarījusi šajā likumā paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes.

Lai veidotos apsūdzētajam inkriminētā nodarījuma sastāvs jākonstatē pats viltošanas fakts (darbības), tas, ka viltojuma rezultātā ir tapis dokuments (vai kāda tā daļa), un tas, ka šis dokuments piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem.

KL 275. pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objektīvās puses obligāta pazīme ir priekšmets – dokuments, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem, zīmogs vai spiedogs, tā aktīvas darbības – viltošana un viltota dokumenta, zīmoga vai spiedoga izmantošana.

KL 275. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objekts ir pārvaldības kārtība, konkrēti, oficiālās dokumentācijas lietvedības noteiktā kārtība. Minētā noziedzīgā nodarījuma objekta apdraudējums ir saistīts ar kaitējuma nodarīšanu nodarījuma priekšmetam. Konkrētajā gadījumā noziedzīgā nodarījums priekšmets ir dokumenti, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem *(sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2011. gada 17. janvāra lēmums, lietā Nr.SKK-6/2011)*.

Likumdevējs, ņemot vērā, ka jēdziena "dokuments" izpratne ir visai plaša, Krimināllikumā sašaurinājis "dokumentu" loku, par kuru viltošanu iestājās krimināatbildība saskaņā ar Krimināllikuma 275. pantu. Šāda jēdziena "dokuments" loka sašaurināšana veikta, izdarot šā panta pirmajā daļā atrunu, ka krimināatbildība pēc šī panta iestājas tikai tad, ja persona vilto tādu dokumentu, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem *(sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta lēmumu lietā SKK-350/10)*. Ja minētie dokumenti satur īstenībai neatbilstošus faktus vai ziņas, tad tie atzīstami par viltotiem, ar viltotu dokumentu izmantošanu jāsaprot to uzrādīšana (iesniegšana) valsts institūcijās vai sabiedriskajās organizācijās vai uzņēmumos, kā arī citām personām, uzdodot šādu dokumentu par īstu.

[22] Analizējot konkrēto noziedzīgā nodarījuma sastāvu, tiesai nav šaubu, ka apsūdzētā vaina, izdarot viltota dokumenta izmantošanu, ir pierādīta attiecībā uz apsūdzībā norādītajiem faktiskajiem apstākļiem, juridisko kvalifikāciju par noziedzīgu nodarījumu.

[23] Analizējot apsūdzētā un liecinieka /pers. C/ liecības par apsūdzētā apturēšanu un dokumenta uzrādīšanu, tiesa konstatē sekojošo.

[23.1] No apsūdzētā tiesas izmeklēšanas laikā sniegtajām liecībām izriet, ka [..] aizturēšanas brīdī, liecinieks /pers. C/ [..] atbrauca pie manas mājas, sētas, kur mašīna stāvēja, jo mums pagalmā notika remontdarbi, bruģēšana. Piebrauca un lūdza uzrādīt man vadītāja apliecību. Parādīju vadītāja apliecību, jo biju pilnīgā pārliecībā, ka tā ir īsta. (sprieduma [5] punkts).

[23.2] Liecinieks, policijas darbinieks /pers. C/ tiesas izmeklēšanā sniedza liecības, ka [..] braucot pa teritoriju, pamanīja apsūdzēto braucot, apturēja viņu. Apsūdzētais uzrādīja autovadītāja apliecību, kas izskatījās, ka ir izdota citā valstī. [..] (sprieduma [9] punkts).

[..] Notikums notika Saulkrastu novadā, Zvejniekciemā, ielu neatceras. Apsūdzētais vadīja transportlīdzekli. Braucot pretī, pamanīja, ka tas ir apsūdzētais. Pats apgriezās braukšanas pretējā virzienā un ar bākugunīm apturēja apsūdzētā vadīto

automašīnu (sprieduma [9.1] punkts).

[..] Braucot tika apturēts apsūdzētais. Braucot aizmugurē aiz apsūdzētā mašīnas. Apsūdzētais to apturēja pie savas dzīvesvietas, un mēs apstājāmies apsūdzētajam aizmugurē. [..] (sprieduma [9.2] punkts).

No pirmstiesas procesā liecinieka /pers. C/ liecībām izriet, [..], ka viņa dežūras laikā 2018. gada 14. augustā plkst.12.50 braucot ar dienesta automašīnu [..] /notikuma vieta/ virzienā, pretī pabrauca automašīna Land Rover ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, kuru vadīja apsūdzētais. Ņemot vērā, ka viņa lietvedībā 2016. gada 7. novembrī atradās materiāls ar ENŽ /numurs/ par to, ka apsūdzētais, iespējams, nelikumīgi ieguvis autovadītāja apliecību, nolēma apturēt apsūdzētā vadīto automašīnu un pārbaudīt vai viņam ir auto vadīšanai derīga vadītāja apliecība. Apgriezās braukšanai pretējā virzienā un sekoja apsūdzētā vadītajai automašīnai [..], kura nogriezās uz Meža prospektu. Izmantojot automašīnas gaismas signālu, lika saprast, lai vadītājs aptur automašīnu un tā tika apturēta ielas kreisajā pusē pie īpašuma /adrese/. [..] Pieejot pie automašīnas, apstiprinājās, ka pie automašīnas stūres atrodas apsūdzētais. Apsūdzētais uzrādīja (iedeva) autovadītāja apliecību ar /pers. B/ vārdu ar Šveices valsts karogu, ar Nr./apliecības numurs/, izdota /datums/. Apsūdzētais paskaidroja, ka nokārtojis eksāmenu Šveicē un tur ieguvis automašīnas vadīšanas apliecību. Kopā ar automašīnas vadītāja apliecību apsūdzētais uzrādīja personas apliecību uz /pers. B/, p.k. /personas kods/ vārda. Pārbaudot pēc pieejamām datu bāzēm, tika noskaidrots, ka apsūdzētais gada laikā nav samaksājis naudas sodus, tādēļ tika izsaukta Ceļu policijas ekipāža, kura sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu /protokola numurs/ un aizturēja apsūdzētā uzrādīto vadītāja apliecību. [..] (lietas 1. sējuma 6. lapa, sprieduma [9.3] punkts).

Arī lietas 1. sējuma 12. lapā, sprieduma [9.4] punktā, ir norādītas liecinieka /pers. C/ pirmstiesas procesā sniegtās liecības, kuras ir identiskas iepriekš atreferētajām liecībām.

[23.3] Analizējot iepriekš minētās apsūdzētā un liecinieka /pers. C/ liecības, tiesa konstatē, ka par minēto automašīnas apturēšanas faktu gan apsūdzētais, gan liecinieks apstiprinoši liecināja, ka apsūdzētais pēc policijas darbinieka /pers. C/ prasības apturēja savu vadīto automašīnu Land Rover, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, un uzrādīja policijas darbiniekam Šveices vadītāja apliecību ar Nr./apliecības numurs/, izdotu /datums/.

Tādejādi gan apsūdzētais, gan liecinieks /pers. C/ ar savām liecībām apstiprināja to, ka 2018. gada 14. augustā apsūdzētā vadītā automašīna tika apturēta, pēc kā apsūdzētais uzrādīja Šveices vadītāja apliecību ar Nr./apliecības numurs/.

Tiesa konstatē, ka minēto faktu apstiprina arī 2018. gada 14. augustā sastādītais, administratīvā pārkāpuma protokols /protokola numurs/, kurā fiksēts pārkāpums par to, ka 2018. gada 14. augustā [..] Saulkrastu novadā, Zvejniekciemā apsūdzētais vadīja transportlīdzekli Land Rover Freelander ar valsts numuru /reģistrācijas numurs/ [..], vadītājam ir spēkā transportlīdzekļa vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegums – sakarā ar gada laikā nenomaksātiem sodiem. [..] Protokolam pievienota [..] vadītāja apliecība Nr./apliecības numur/ (lietas 1. sējuma 11. lapa, sprieduma [13.1] punkts).

Tiesa secina, ka atbilstoši iepriekš norādītām apsūdzētā un liecinieka /pers. C/ liecībām 2018. gada 14. augustā policijas darbiniekam /pers. C/ apsūdzētais, kā dokumentu, kas piešķir viņam tiesības vadīt transportlīdzekli, uzrādīja Šveices vadītāja apliecību Nr./apliecības numurs/.

[24] Tālāk, analizējot apsūdzētā un liecinieces /pers. D/ liecības par apsūdzētā policijas darbiniekam uzrādīto Šveices vadītāja apliecību Nr./apliecības numurs/, tiesa konstatē sekojošo.

[24.1] Apsūdzētais, par to, kā ir ieguvis Šveices vadītāja apliecības liecināja, ka [..] 2015. gadā uz rudens pusi viņam padeva ziņu /pers. E/, ļoti labs paziņa. Viņš piedāvāja labi nopelnīt, bija jābrauc uz Šveici. Viņš sapazīstināja ar kontaktpersonu – /pers. F/. Devās uz Šveici. [..] bija paredzēts strādāt 8 dienas. Mēs aizbraucām uz Šveici, nepateiks precīzi datumus, oktobra beigas vai novembra sākums. Darbu Šveicē veica četrās dienās. /pers. F/ izstāstīja, ka viņam nav vadītāja apliecība. Mājas saimnieks Šveicē ir tā kā CSDD vadītājs, un piedāvāja pie viņiem nokārtot Šveices vadītāja apliecību, protams, ka tas viņu ieinteresēja. [..] Piektā vai sestā dienā man bija uz datora jāveic teorijas eksāmens angļu valodā, kuru viņš nokārtoja. Sestajā dienā izbrauca ar mašīnu, braukšanas arī nokārtoja. Septītās dienas pievakarē iedeva tiesības uz rokas un braucām atpakaļ uz Latviju. [..] Pēc kāda laika konstatēja, ka tās vadītāja tiesības, kuras viņam tika iedotas, tās ir pilnas, nevis uz to, ko viņš kārtoja – mašīnu un motociklu, bet viņam bija tiesības uz autobusu, smago mašīnu, treileri, viņš varēja vadīt visus transportlīdzekļus. Viņam tas nebija vajadzīgs. Sazvanīja /pers. E/, kurš ieteica /pers. F/, ar kuru brauca uz Šveici. Teica, ka kaut kas nav kārtībā, nav pareizs dokuments iedots. Savukārt /pers. E/ sazvanījās ar /pers. G/, izstāstīja to problēmu. Mēs pēc tam satikāmies pie stacijas "/nosaukums/", nodeva tiesības un teica, ka kaut kas nav riktīgi. Viņš teica, ka atrisinās to problēmu un divu nedēļu laikā man būs īstās tiesības, ko esmu kārtojis. Pēc divām nedēļām atkal tikās pie "/nosaukums/", viņš man bija nodevis tiesības, kuras kārtoja uz mašīnu un motociklu. [..] Nav lūdzis nevienam kaut ko viltot vai izgatavot, tās godprātīgi nokārtoja. (sprieduma [5] punkts).

[..] /pers. G/, kas pieņēma autovadītāja eksāmenu, par viņu bija pārliecināts, ka viņam piemīt tiesības pieņemt eksāmenus, jo viņš izskatījās solīds vīrietis, un cik man /pers. F/ pārtulkoja no viņa teiktā, ka viņš ir šefs vieniem no tiem kantoniem. Pie mums ir CSDD, bet viņiem, cik saprot, ir kantoni. [..] /pers. G/ samaksāja 400 *euro*, [..]. Jūtas tiešām apkrāpts, ka man ir izdodas neīstas tiesības (sprieduma [5.1] punkts).

[..] tās bija 2015. gada novembra pašas beigas, vēls rudens, zina, ka nebija ilgs laiks līdz Ziemassvētkiem. Tā bija vienīgā reize, kad bija Šveicē, kopumā atradās septiņas dienas. [..] Nepainteresējās, kādā oficiālā iestādē par kārtību, kā var iegūt autovadītāja apliecību. Šveicē runā tikai vācu un franču valodā, reti, kad runā angļu valodā. Kopumā divas autovadītāja apliecības bija. Bija pilnā pārliecībā, ka dokuments nav viltots, jo pirms tam tika aizturēts un ceļu policija teica, ka es drīkstu braukt. [..] Es godīgi kārtoju uz mašīnu un motociklu. Šveices autovadītāja apliecība bija nepieciešama, lai pārvietotos. [..] Šveices apliecību ieguva caur /pers. E/, jo viņš saveda mani ar /pers. F/. Ar /pers. F/ bija viena sarakste,

kad pateica, ka nav pareiza kategorija. [..] Rakstīja /pers. D/ par to, ka viņam ir nepareizas vadītāja tiesības, ka man vajag tikai A un B kategoriju. /pers. E/ padeva ziņu, kurā dienā man ir jābrauc uz staciju (sprieduma [5.2] punkts).

[..] bija pilnībā pārliecināts, ka dokuments, kas tika izdots Šveicē ir derīgs, lai viņš varētu pārvietoties. [..] Man tika izdotas divas Šveices autovadītāju tiesības, bija pagājis gandrīz pusgads, kad pamanīja, ka man ir izsniegtas visu transportlīdzekļu kategoriju tiesības. Lūdza samainīt uz A un B kategoriju, ko apliecina sarakste "Inbox" ar /pers. D/. Pieļauj iespēju, ka dokuments maiņas laikā netika reģistrēts, tā es tiku piekrāpts. (sprieduma [5.8] punkts).

[24.2] Neskatoties uz to, ka apsūdzētais savu vainu neatzina, proti, to, ka viņš nepiekrīt, ka viņš izdarīja viltota dokumenta izmantošanu, tiesa vērtē kritiski un uzskata, ka tās vērstas uz izvairīšanos no krimināltatbildības viņam celtajā apsūdzībā.

Apsūdzētā tiesas izmeklēšanas laikā sniegtās liecības ir pretrunā ar liecinieces /pers. D/ liecībām.

Tā tiesas izmeklēšanas laikā lieciniece /pers. D/ liecināja, ka [..] apsūdzētais ir viņas vīrs. Bieži gāja vīra e-pastā, viņš pats iedeva paroli. [..] Apsūdzētais pats stāstīja, to, ka tiesības ir viltotas. [..] Pati redzēja e-pastu, un zina to, ka apsūdzētajam autovadītāja tiesības ir atņemtas. Kopdzīves laikā par dzeršanu otro reizi. Apsūdzētajam bija liegums, tagad tas ir beidzies, bet viņš fiziski nevarēja tiesības nolikt. E-pastā, neatceras, kas bija rakstīts, tas bija svešs e-pasts. Apsūdzētajam tur prasīja bildi, viņam ieteica citas krāsas džemperi. [..] Tās bija Šveices. Apsūdzētais [..] nav bijis Šveicē. [..] (sprieduma [10.1] punkts).

[..], kad mēs ar apsūdzēto vēl dzīvojām kopā, viņš pats man bija iedevis savu e-pastu /elektroniskā pasta adrese/ paroli, kuru ar viņa atļauju es reizēm lietoju, un viņš pats bija man licis skatīties un pārbaudīt viņa e-pasta sarakstes, darba līgumus [..]. cik atceras 2015. gada augustā vai septembrī bija iegājusi augstāk minētajā apsūdzētā e-pastā, lai apskatītos e-pasta saraksti, kas būtu rakstīta ar mūsu iesniegto šķiršanos procesu. Un tad apsūdzētā e-pastā pamanīja aizdomīgu saraksti par braukšanas tiesību iegādi. [..] visu šo saraksti [..] izprintēja un nodeva VP Vidzemes reģiona pārvaldes iecirknim, jo šajā sarakstē bija norāde uz iespējamu noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, konkrēti par vadītāja apliecības iegūšanu. Šajā sarakstē ar man nezināmu personu apsūdzētais sarakstījās par vadītāja apliecības iegūšanu, kas bija sākumā par vēlamajām kategorijām un par apģērbu, kādā labāk fotografēties. [..] zinu, ka apsūdzētais Šveicē nekad nav bijis. [..] pati apsūdzētajam vadītāja apliecību, kura, it kā ir izsniegta Šveicē, redzēja vairākas reizes, kad viņš to uzrādīja tiesnesei Rīgas rajona tiesā, arī, kad viņš to uzrādīja /vieta/ novada domē. [..] domā, ka apsūdzētā vadītāja apliecību, kura it kā izdota Šveicē, ir viltota, par ko liecināja e-pasta sarakste. [..] (lietas 1. sējuma 16. - 17. lapa, sprieduma [10.2] punkts).

[24.3] Analizējot liecinieces /pers. D/ liecības, tiesa konstatē, ka no apsūdzētā sarakstes e-pastā viņai kļuva zināms par to, ka pēc apsūdzētā lūguma viņam tika izgatavota viltota autovadītāja apliecība. Šajā e-pasta sarakstē apsūdzētais sarakstījās par vadītāja apliecības iegūšanu, kas sākumā bija par vēlamajām kategorijām un par apģērbu, kādā labāk fotografēties. Par minēto faktu viņa paziņoja policijai.

[24.4] No apsūdzētā e-pasta sarakstes ar viņa paziņu, par ko liecināja gan lieciniece /pers. D/, gan apsūdzētais, redzams, ka tika diskutēts, kādas ziņas labāk iekļaut autovadītāja apliecībā, t.sk., apsūdzētajam piedāvāts pašam izvēlēties datumu, kad viņš it kā, ieguvis tiesības vadīt konkrēto transportlīdzekli, par vēlamajām transportlīdzekļu vadīšanas kategorijām (lietas 1. sējuma 23. - 27. lapa, tulkojums 160. lapa).

[24.5] Tiesa kritiski vērtē apsūdzētā liecības par to, ka viņš, būdams peļņas nolūkos Šveicē, kur bija paredzēts strādāt astoņas dienas, darbu Šveicē veica četrās dienās. Piektā vai sestā dienā uz datora veica teorijas eksāmenu angļu valodā, sestajā dienā izbrauca ar mašīnu. Nokārtoja abus eksāmenus. Septītās dienas pievakarē iedeva tiesības uz rokas un brauca atpakaļ uz Latviju. Tātad pa šo laiku, t.i., pāris dienām, būdams Šveicē, apsūdzētais gan strādāja celtniecībā, gan ieguva Šveices autovadītāja tiesības. Pa šo laiku apsūdzētais paspēja ne tikai paveikt celtniecības darbus, bet arī nokārtot eksāmena teorētisko daļu, kā arī nokārtot eksāmena praktisko daļu.

[24.6] Tiesa neatstāj bez ievērības faktu, ka apsūdzētais par laiku, kad bija Šveicē sniedz pretrunīgu informāciju. Tā tiesas izmeklēšanas laikā apsūdzētais liecināja, ka Šveicē bija paredzēts strādāt astoņas dienas. [..] Septītās dienas pievakarē brauca atpakaļ uz Latviju (sprieduma [5] punkts).

Savukārt pirmstiesas izmeklēšanas laikā apsūdzētais liecināja, ka [..] Šveicē kopumā bija sešas dienas (lietas 1. sējuma 108. lapa, sprieduma [5.6] punkts).

Tāpat pretrunas saskatāmas apsūdzētā liecībās par valodu, proti, apsūdzētais liecināja, ka Šveicē runā tikai vācu un franču valodā, reti, kad runā angļu valodā (sprieduma [5.2] punkts). Taču, kā liecināja apsūdzētais teorijas eksāmenu viņš kārtoja angļu valodā (sprieduma [5] punkts).

Minētās pretrunas apsūdzētā liecībās dod pamatu apšaubīt apsūdzētā liecību patiesumu par to, vai apsūdzētais vispār ir bijis Šveicē.

Turklāt tiesai nav pamata apšaubīt liecinieces /pers. D/ gan pirmstiesas izmeklēšanas laikā, gan tiesas izmeklēšanas laikā sniegtajās liecībās norādīto par to, ka visdrīzāk 2015. gadā apsūdzētais neatradās Šveicē.

Tā lieciniece /pers. D/ liecināja, ka [..] apsūdzētais savu mūžu nav bijis Šveicē (sprieduma [10.1] punkts).

[..] tā kā arī pēc tam, kad mēs ar apsūdzēto vairāk nedzīvojām kopā, mēs tāpat gandrīz katru dienu vai nu satikāmies, jo dzīvojām netālu, vai arī sazvanījāmies ar apsūdzēto, kā arī komunicējām sakarā ar dēlu, līdz ar ko zinu, ka tajā laikā apsūdzētais nebija ārzemēs, tai skaitā arī Šveicē (lietas 1. sējuma 85. - 86. lapa, sprieduma [10.3] punkts).

[..] Apsūdzētais nav bijis Šveicē (sprieduma [10.5] punkts).

[24.7] Turklāt tiesa neatstāj bez ievērības apsūdzētā liecībās norādīto, ka, pēc tam, kad apsūdzētais teica, ka kaut kas nav kārtībā, nav pareizs dokuments iedots, lai saņemtu labotu autovadītāja apliecību, viņš sazvanīja savu paziņu un pēc tam satikās pie stacijas "/nosaukums/", kur apsūdzētais nodeva tiesības. Un pēc divām nedēļām atkal tikās pie "/nosaukums/",

kur apsūdzētajam iedeva labotās tiesības.

Tātad, konstatējot, kādas kļūdas Šveices autovadītāja apliecībā apsūdzētais nesazinājās ar oficiālu iestādi Šveicē, bet gan sazinājās ar savu paziņu, un laboto dokumentu nodošana notika pie stacijas "/nosaukums/".

Tiesa konstatē, ka apsūdzētais Šveicē nav apmeklējis nevienu oficiālo iestādi. Pēc apsūdzētā vārdiem autovadītāju eksāmena teorētisko daļu kārtoja angļu valodā, it kā, kārtoja objektā, kur veica celtniecības darbus, savukārt sestajā dienā izbrauca ar mašīnu. Nokārtoja abus eksāmenus, un septītās dienas pievakarē viņam iedeva tiesības uz rokas.

[24.8] Tāpat tiesa neatstāj bez ievērības apsūdzētā liecībās norādīto, ka [..] tās vadītāja tiesības, kuras viņam tika iedotas, tās ir pilnas, nevis uz to, ko viņš kārtoja – mašīnu un motociklu, bet bija tiesības uz autobusu, smago mašīnu, treileri, viņš varēja vadīt visus transportlīdzekļus (sprieduma [5] punkts). Tātad atbilstoši apsūdzētā liecībām eksāmenus, saistītus ar kravu mašīnu vadīšanu apsūdzētais, arī nebija kārtojis.

Savukārt, atbilstoši Šveices apliecībā Nr./apliecības numurs/ iekļautajām ziņām (lietas 28. – 29. lapa, tulkojums 177. – 178. lapa), viņš ir tiesīgs vadīt ne tikai motociklus, bet arī citus transportlīdzekļus, kuru vadīšanas eksāmenu nebija kārtojis. Minētais apstāklis arī norāda uz to, ka apsūdzētais nevarēja neapzināties, ka konkrētais dokuments ir viltots.

Turklāt tiesas izmeklēšanas laikā apsūdzētais viņam izsniegto Šveices vadītāja apliecību, kurā bija fiksētas patiesībai neatbilstošās ziņas, nosauca par "nepareizo" dokumentu, konkrēti, apsūdzētais liecināja "teicu, ka kaut kas nav kārtībā, nav pareizs dokuments man iedots" (sprieduma [5] punkts).

Tātad atbilstoši apsūdzētā liecībām, viņam nepatika ziņas, kuras bija iekļautas pirmajā Šveices autovadītāja apliecībā, t.i., par kravu transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām, kuras viņam nebija nepieciešamas, un tādejādi nolēma iegūt citu apliecību, kuru arī ieguva, kurā bija iekļautas pavisam citas ziņas. Tas nozīmē, ka apsūdzētais apzinājās, kādas ziņas bija iekļautas konkrētajās Šveices autovadītāju apliecībās.

Minētais norāda uz to, ka apsūdzētais nevarēja neapzināties, ka konkrētais dokuments ir viltots.

[25] Tiesas izmeklēšanas laikā tika noskaidrots, ka apsūdzētajam bija vismaz divas Šveices autovadītāja apliecības. Tā apsūdzētais liecināja, ka [..] viņam tika izdotas divas Šveices autovadītāju tiesības (sprieduma [5.8] punkts). Konkrēti Šveices autovadītāja apliecība ar Nr./apliecības numurs/ (lietas 28. – 29. lapa, tulkojums 177. – 178. lapa) un Šveices autovadītāja apliecība ar Nr./apliecības numurs/ (lietas 7., 89. lapa, tulkojums 179. – 180. lapa).

Turklāt konstatējams, ka šajās Šveices autovadītāja apliecībās bija iekļautas atšķirīgas ziņas, t.sk., par to, kad tika iegūtas tiesības vadīt motociklu un vieglo automašīnu.

Minētais arī nozīmē, ka šādas ziņas neatbilst patiesībai. Un par šo ziņu neatbilstību patiesībai apsūdzētais nevarēja neapzināties.

Atbilstoši apsūdzētā liecībām, otru apliecību viņam atveda paziņa /pers. F/. Bet datus, pēc kuriem šo personu varētu identificēt, apsūdzētais nosaukt nevarēja.

[26] Bez tam, atbilstoši Šveices apliecībā Nr./apliecības numurs/ iekļautajām ziņām (lietas 7., 89. lapa, tulkojums 179. – 180. lapa), tiesības vadīt motociklu apsūdzētais ieguvis 2015. gada 1. oktobrī, bet vieglās automašīnas tiesības viņš ieguvis 2015. gada 27. martā.

Atbilstoši apsūdzētā liecībām, 2015. gada martā Šveicē viņš nebija un nekur citur 2015. gada 27. martā vadīšanas eksāmenu nebija kārtojis. Līdz ar to viņš nevarēja neapzināties, ka šajā dokumentā ietvertie fakti nav notikuši, ziņas un dati neatbilst patiesībai, t.i., tika izgatavots un izmantots neīsts dokuments.

[27] Visas iepriekš minētās apsūdzētā darbības liecina par to, ka apsūdzētais nevarēja neapzināties, ka dažu dienu laikā viņš nevar likumīgā ceļā iegūt jebkādas autovadītāju tiesības ne Šveicē, ne Latvijā.

Procesā netika iegūtas ziņas, kas nosaka nepieciešamību šaubīties par apsūdzētā psihisko veselību. Apsūdzētais ir ieguvis vidējo izglītību, ir intelektuāli attīstīts, lai saprastu, ka šādā veidā nav iespējams iegūt oficiālu dokumentu ne Šveicē, ne Latvijā.

Turklāt tiesa norāda, ka informācija par kārtību, kāda paredzēta Šveices vadītāja apliecības iegūšanai, ir pieejama visām ieinteresētām personām.

Viss iepriekš minētais norāda uz to, ka apsūdzētais nevarēja neapzināties, ka konkrētais dokuments ir viltots.

[28] Analizējot apsūdzētā liecības par to, ka viņš jūtas apkrāpts, ka viņam ir izdotas neīstas tiesības (sprieduma [5.1] punkts), [..] pieļauj iespēju, ka dokuments maiņas laikā netika reģistrēts, tā viņš tika piekrāpts, [..] uzskatot, ka vainīgi ir tomēr krāpnieki (sprieduma [5.8] punkts), tiesa konstatē sekojošo.

Saskaņā ar KL 275. panta pirmo daļu ar viltota dokumenta izmantošanu jāsaprot tā uzrādīšana valsts institūcijās vai sabiedriskajās organizācijās, vai uzņēmumos, kā arī citām personām, uzdodot šādu dokumentu par īstu un atbildība par viltota dokumenta izmantošanu iestājas neatkarīgi no tā, vai dokumentu viltojis vainīgais vai cita persona, tāpēc apsūdzētā atsaukšanās uz to, ka viņam ir izdotas neīstas tiesības, ka viņš nav zinājis to, ka transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir viltotas, uzskatot, ka viņš ir piekrāpts, neatbrīvo viņu no krimināatbildības.

Tiesa uzskata, ka apsūdzētajam, kurš ir ieguvis vidējo izglītību, vajadzēja apzināties, ka viņa, policijas darbiniekam, uzrādītā Šveices autovadītāja apliecība ar Nr./apliecības numurs/ ir nelegālas izcelsmes, jo viņš to personīgi nav saņēmis Šveices kompetentā iestādē, bet gan ar trešās personas starpniecību, kas liek apšaubīt vadītāja apliecības autentiskumu.

[29] Turpinot analizēt liecības, tiesa konstatē, ka lieciniece /pers. D/ liecināja, ka [..], zina to, ka apsūdzētajam autovadītāja tiesības ir atņemtas. Kopdzīves laikā par dzeršanu otro reizi. Apsūdzētajam bija liegums, tagad tas ir beidzies, bet viņš fiziski nevarēja tiesības nolikt (sprieduma [10.1] punkts). [..] Apsūdzētais nav bijis Šveicē, un Latvijā viņam ir liegums braukt (sprieduma [10.5] punkts).

No iepriekš minētām liecinieces /pers. D/ liecībām secināms, ka viņai, kā apsūdzētā laulātai bija zināms, ka

apsūdzētajam autovadītāja tiesības bija, taču ir atņemtas. Minētais dod pamatu izdarīt secinājumu, ka apsūdzētajam bija zināms, kādā veidā likumīgi var saņemt transportlīdzekļa vadītāja apliecības.

[30] Attiecībā par apsūdzētā un liecinieces /pers. D/ liecībām par to, ka apsūdzētais vairākām personām bija uzrādījis Šveices vadītāja apliecību un šīm personām, gan policijā, gan tiesā, gan bāriņtiesā utt., nebija šaubu par to, ka Šveices vadītāja apliecība ir īsta, norāda tikai uz to, ka minētajām personām, kuras ikdienā nav sastapušās ar šādiem dokumentiem, nav speciālu zināšanu, kā arī uz to, ka viltojumam, iespējams, ir augsta kvalitāte un ir bijis pamats šo dokumentu uztvert kā īstu.

[31] Turklāt to, ka Šveices autovadītāja apliecība ar Nr./apliecības numurs/ bija viltota pierāda arī 2019. gada 8. februāra Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes Ekspertu atzinumā par komisijas dokumentu tehniskās izpētes ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/ izdarītie secinājumi, ka iesniegtā Šveices vadītāja apliecība Nr./apliecības numurs/, izdota uz /pers. B/ vārda (dzimis /datums/Lettland) ar izdošanas datumu /datums/nav izgatavota uzņēmumā, kas nodarbojas ar dotā veida apliecību izgatavošanu. [..] Iesniegtā apliecība, fona attēli, veidlapas saturs, ieraksti, paraksta attēls un fotoattēls, ir izgatavoti ar strūklas drukas iekārtu.

Pazīmes, kas liecinātu par sākotnējā satura izmaiņām vai fotoattēla nomainīšanu, nav konstatētas (lietas 1.sējuma 82. - 83. lapa, sprieduma [13.3] punkts).

[3 2] Tiesa apsūdzētā liecības tiesas izmeklēšanas laikā vērtē kopsakarā ar visiem tiesas sēdē pārbaudītiem pierādījumiem, tajā skaitā arī liecinieku /pers. C/ un /pers. D/ un tiesu ekspertu /pers. H/ un /pers. I/ liecībām.

[33] Lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai, kā pierādījums norādīts: Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas /amats/ /pers. J/ ziņojums (par kārtību, kā iegūt vadītāja apliecību Šveicē) (lietas 1. sējuma 91. lapa).

KPL 131. panta pirmā daļa noteic, ka par pierādījumu kriminālprocesā var būt ziņas par faktiem, ko savā liecībā pratināšanas vai aptaujas laikā sniedz persona par kriminālprocesā pierādāmajiem apstākļiem un ar tiem saistītajiem faktiem un palīgfaktiem, otrā daļa noteic, ka liecība ir arī izmeklēšanas iestādei, prokuratūrai vai tiesai adresēts personas pašas uzrakstīts un parakstīts ziņojums, iesniegums vai paskaidrojums par noziedzīgu nodarījumu, konkrētiem faktiem vai apstākļiem.

KPL 449. panta pirmajā daļā noteikts, ka pirmās instances tiesa tieši pārbauda pierādījumus lietā.

Minētā panta otrajā daļā noteikts, ka tiesas sēdē personas sniedz liecības mutvārdos.

Savukārt minētā panta trešajā daļā norādīts, ka rakstveida pierādījumus un citus dokumentus, kas attiecas uz pierādīšanas priekšmetu, tiesas sēdē nolasa vai atskaņo pilnībā vai daļēji, ja persona, kura īsteno aizstāvību, prokurors un cietušais vai viņa pārstāvis pieteicis šādu lūgumu.

Tiesa atzīmē, ka Augstākā tiesa norādījusi, ka Kriminālprocesa likuma 449. panta trešajā daļā norādītais jēdziens „rakstveida pierādījumi un citi dokumenti" nav attiecināms uz personu liecībām, kas, lai arī ir fiksētas rakstveida formā, ir pakļautas citiem pārbaudes kritērijiem un liecību nolasīšanas vai atskaņošanas kritēriji noteikti Kriminālprocesa likuma 501. pantā (*sk.: SKK-5/2015*).

Tiesa norāda, ka saskaņā ar KPL 131. panta otro daļu, augstāk norādītais Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas /amats/ /pers. J/ ziņojums bija pārbaudāms kā liecība, kura bija nolasāma tiesas sēdē saskaņā ar KPL 501. panta nosacījumiem, lai to izmantotu apsūdzētā vainas pierādīšanā.

Tiesa norāda uz Augstākās tiesas atziņu, ka Kriminālprocesa likumā noteiktās pierādījumu pārbaudes kārtības neievērošana un tiesas atzinumu pamatošana ar pierādījumiem, kas nav pārbaudīti likumā noteiktajā kārtībā, ir pretrunā ar Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta pirmajā daļā, Latvijas Republikas Satversmes 92. pantā, Kriminālprocesa likuma 15. pantā nostiprināto pamatprincipu – tiesībām uz taisnīgu tiesu.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesa uzskata, ka augstāk minētais Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas /amats/ /pers. J/ ziņojums, kā pierādījums ir izslēdzams no apsūdzētā vainas pierādījumiem, jo tas tiesas izmeklēšanas laikā, tiesas sēdē nav pārbaudīts saskaņā ar KPL 131. un 501. panta nosacījumiem.

Neraugoties uz to, ka no pierādījumiem tiek izslēgts augstāk norādītais policijas inspektores ziņojums, tiesa uzskata, ka apsūdzētais izdarīja viltota dokumenta izmantošanu, apsūdzībā norādītajos apstākļos.

[34] Izvērtējot aizstāves argumentus par 2019. gada 8. februāra Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes Ekspertu atzinumu par komisijas dokumentu tehniskās izpētes ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/, proti, ka ekspertīzē tika izmantota metode, kura nav apstiprināta, līdz ar to pierādījums nav pieļaujams lietā, tiesa konstatē sekojošo.

Ekspertes /pers. H/ un /pers. I/ tiesas izmeklēšanā liecināja, ka ekspertu atzinumu uztur (sprieduma [11], [12] punkts). Ekspertes paskaidroja, ka metode pastāv neatkarīgi no versijas. Katra versija papildina iepriekšējo versiju. Tieši tāpēc, metode paredz, ka, ja redz, kaut ko vairāk, tad to visu raksta. Jautājumi pēc tam tiek saskaņoti ar lietas virzītāju. Jautājumus saskaņo mutiski. Metodes pastāv neatkarīgi no versijām, metode ir viena un tā pati, kā tiek pētīts dokuments.

Turklāt attiecībā par Ekspertu atzinumā Nr./numurs/ izmantoto metodi Nr./numurs/ izsmeļošu atbildi ir sniedzis Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes Ekspertīžu biroja Dokumentu tehnisko ekspertīžu nodaļas /amats/ /pers. K/. Atbildē norādīts, ka minētās metodes versijā (V2) nav aprakstīta interneta vietnēs esošo datubāzu izmantošana, tomēr, ņemot vērā, ka izpētes paņēmieni nepārtraukti attīstās, metode pieļauj izmantot jaunus izpētes paņēmienus līdz nākamās versijas apstiprināšanai. Jau nākamajā metodes versijā (V3) ir uzskaitītas vairākas oficiālu iestāžu uzturētas datubāzes, arī tās, kas tika izmantotas ekspertīzē Nr./numurs/.

Minētā metode, neatkarīgi no versijas, ir attiecināma uz dažādu valstu izdotiem dokumentiem un nav ierobežota tikai ar

Latvijas Republikas vai Eiropas Savienības valstu dokumentiem – ekspertīzes veikšanai ir nepieciešams īsta attiecīgā dokumenta paraugs vai tā apraksts. Veicot ekspertīzi, eksperts vispirms nosaka izpētāmā dokumenta izgatavošanas veidu. Ekspertīzē Nr./numurs/ pētītais dokuments tika noteikts kā pilns viltojums, kas, pēc izmantotā drukas veida, aizsarglīdzekļiem un citām pazīmēm, neatbilst aizsargātu dokumentu izgatavošanas pamatnoteikumiem (lietas 1. sējuma 139. lapa, sprieduma [14.2] punkts).

Atbilstoši KPL 203. panta otrās daļas 9. un 10.punktam eksperta atzinumā eksperts norāda argumentēto atbildi uz viņam uzdotajiem jautājumiem, kā arī citus krimināprocesam nozīmīgus apstākļus, kurus eksperts noskaidrojis pēc savas iniciatīvas.

Tādējādi, eksperta atzinumā fiksētās ziņas, kuras pārsniedz uzdotā jautājuma robežas, kas fiksēts lēmumā par ekspertīzes nozīmēšanu, nav uzskatāms par pārkāpumu.

Turklāt atbilstoši atbildēm, kuras tiesas izmeklēšanas laikā sniedza tiesu ekspertes, papildus jautājums, uz kuru sniegta atbilde, veicot ekspertīzi, bija saskaņots ar procesa virzītāju.

Tiesa konstatē, ka, sniedzot atzinumu, ekspertes ir ievērojušas Tiesu ekspertu tiesību normas.

Tiesai nav pamata apšaubīt minētās ekspertīzes slēdzienu, jo ekspertīzi veica ekspertes atbilstoši Tiesu ekspertu likuma 3. pantam.

Līdz ar ko, tiesa atzīst minēto ekspertīzi par ticamu pierādījumu atbilstoši KPL 132. pantā noteiktajam.

Tiesa vērš uzmanību, ka eksperta atzinums saskaņā ar KPL 132. panta pirmo daļu ir tikai viens no pierādījumu veidiem, un arī eksperta atzinums saskaņā ar KPL 128. panta pirmo daļu ir pakļauts ticamības izvērtēšanai, un tam nav augstāka ticamība, kā citiem pierādījumiem.

Attiecībā uz minēto, tiesa norāda, ka tiesa, ievērojot KPL 128. panta nosacījumus, nepiešķir nevienam no pierādījumiem, t.sk., eksperta atzinumam, augstāku ticamību nekā pārējiem pierādījumiem.

Lietas iztiesāšanas procesā nav iegūti pierādījumi tam, ka ekspertes būtu ieinteresētas sniegt nepatiesas ziņas, viltot ekspertīzes rezultātus, lai kādā veidā ieriebtu apsūdzētajam vai citu personisku motīvu dēļ. Līdz ar to, tiesa norāda, ka nav nekāda pamata apšaubīt ekspertīzes slēdzienu lietā. Proti, ar ekspertīzes Nr./numurs/ atzinumu konstatēts un pierādīts, ka ekspertīzē pētītais dokuments tika noteikts kā pilns viltojums, kas, pēc izmantotā drukas veida, aizsarglīdzekļiem un citām pazīmēm, neatbilst aizsargātu dokumentu izgatavošanas pamatnoteikumiem.

[35] Izvērtējot aizstāvības attieksmi uz izmeklēšanas un tiesas termiņa ietekmi, proti, vai līdzšinējā krimināprocesa gaitā apsūdzētā tiesības uz krimināprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā nav tikušas neattaisnoti aizskartas, atsaucoties uz KPL 14. pantu, kurš definē pamatprincipu par sapratīgiem termiņiem, tiesa konstatē sekojošo.

Krimināprocess tika ierosināts 2018. gada 14. augustā (lietas 1. sējuma 1. lapa). Apsūdzētais tika atzīts par aizdomās turēto 2018. gada 2. oktobrī (lietas 1. sējuma 46. lapa), 2019. gada 29. jūlijā pieņemts lēmums par personas saukšanu pie krimināatbildības (lietas 1. sējuma 96. lapa), kurš izsniegts apsūdzētajam 2019. gada 29. jūlijā.

Krimināllieta saņemta tiesā 2019. gada 20. augustā (lietas 1. sējuma 114. lapa). Pirmā tiesas sēde nozīmēta uz 2020. gada 20. janvāri. 2020. gada 20. janvāra tiesas sēdē lietā uzsākta tiesas izmeklēšana. Nākamā tiesas sēde noteikta 2020. gada 16. aprīlī, kura noņemta no izskatīšanas, jo valstī tika izsludināta ārkārtējā situācija saistībā ar Covid-19 izplatības ierobežošanu. Nākamā tiesas sēde nozīmēta pēc valstī noteiktās ārkārtējās situācijas, t.i., uz 2020. gada 9. septembri. Saskaņā ar KPL 490. pantu 2020. gada 9. septembra tiesas sēdes laiks grozīts uz 2020. gada 2. novembri. 2020. gada 2. novembrī tika turpināta tiesas izmeklēšana. Nākamā tiesas sēde noteikta 2021. gada 21. janvārī, kura noņemta no izskatīšanas, jo valstī tika izsludināta ārkārtējā situācija saistībā ar Covid-19 izplatības ierobežošanu. Nākamā tiesas sēde nozīmēta pēc valstī noteiktās ārkārtējās situācijas, t.i., uz 2021. gada 18. februāri. 2021. gada 18. februāra tiesas sēdi, apsūdzētais lūdza noņemt no izskatīšanas, sakarā ar pēkšņo saslimšanu. 2021. gada 18. maija, 4. jūnija, 17. jūnija, 31. augusta tiesas sēdēs tika turpināta tiesas izmeklēšana. 2021. gada 3. septembrī lietā pasludināts spriedums.

Ņemot vērā nepieciešamību pirmstiesas procesā iegūt pierādījumus, tai skaitā arī veicot ekspertīzi, tiesas izmeklēšanas laikā uzklausīti liecinieki, pēc aizstāvības lūguma lietā uzklausītas tiesu ekspertes un pieprasīta informācija no VP Krimināistikas pārvaldes Ekspertīžu biroja, pēc prokurora lūguma veikta lietā esošo dokumentu tulkošana. Kā arī, ņemot vērā to, ka gan prokurors, gan aizstāve debatēs atsaucās uz tiesas sēdē nepārbaudītiem pierādījumiem, kas attiecas uz lietu, tiesa, saskaņā ar KPL 509. pantā noteikto, pieņēma lēmumu par tiesas izmeklēšanas atsākšanu un veica tiesas izmeklēšanu. Līdz ar ko, tiesa nekonstatē, ka kopš 2018. gada 14. augusta līdz lietas izskatīšanai pirmās instances tiesā 2021. gada 3. septembrī, krimināprocess būtu novilcināts vai tajā ilgu laika posmu netiktu veiktas nekādas procesuālas darbības.

No Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2013. gada "Tiesu prakse par tiesībām uz krimināprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā un soda noteikšanā, ja nav ievērotas tiesības uz krimināprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā" (turpmāk – Tiesu prakses apkopojums) izriet, ka, vērtējot saprātīga termiņa pārkāpuma esamību vai neesamību, lietas izskatīšanas termiņa ilgums nav vienīgais kritērijs.

No lietā konstatētajām procesu virzītāju aktivitātēm redzams, ka pirmstiesas izmeklēšanā atbildīgās institūcijas darbojās pietiekami efektīvi un nav pieļāvušas neattaisnotu bezdarbību. Savukārt lietas izskatīšanas ilgumu ietekmēja gan nepieciešamība lietā uzklausīt lieciniekus, ekspertes, pieprasīt informāciju no VP Krimināistikas pārvaldes Ekspertīžu biroja, veikt lietā esošo dokumentu tulkojumu, kā arī valstī izsludinātā ārkārtējā situācija saistībā ar Covid-19 izplatības ierobežošanu.

Šādos apstākļos kopumā tiesa nekonstatē KPL 14. panta pirmajā daļā paredzēto tiesību uz krimināprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā pārkāpumu un atzīst, ka līdzšinējā krimināprocesa gaitā apsūdzētā tiesības uz krimināprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā nav tikušas neattaisnoti aizskartas.

Ievērojot minēto, tiesa secina, ka, nosakot sodu, nav pamata piemērot KL 49.[1] pantu.

[36] No Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēta atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnesim ir jāuzklausa visi argumenti, bet viņam nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa. Līdz ar to tiesa nevērtē visus aizstāves tiesas debatēs izteiktos iebildumus un argumentus.

[37] Ievērojot iepriekš izklāstītos atzinumus par kriminālprocesā esošo pierādījumu attiecināmību, pieļaujamību, ticamību un pietiekamību, tiesa uzskata, ka ziņu par faktiem kopums ir pietiekams, lai konstatētu, ka apsūdzētais ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, par kuru ir saukts pie krimināltatbildības, kā norādīts apsūdzībā.

Izklāstītie pierādījumi to savstarpējā kopsakarībā nepārprotami liecina par apsūdzētā vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

[38] Atbilstoši KPL 19. panta trešajai daļai visas saprātīgas šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību. Konkrētajā gadījumā tiesa nekonstatē nekādas šaubas, kas būtu izvērtējamas, vai tās ir saprātīgas vai nav, jo iegūto pierādījumu kopums izslēdz jebkādas šaubas par apsūdzētā vainu, par ko viņš apsūdzēts.

[39] Atbilstoši KL 35. panta otrajai daļai, soda mērķis ir aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un pārkāpēja interesēm *(sk. A.Judins. Kriminālsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr. 11 (762), 2013. gada 19. marts, 7. lpp.)*.

[40] Saskaņā ar KL 46. pantu apsūdzētajam ir piespriežams sods tādā apmērā, kādu nosaka KL 275. panta pirmās daļas sankcija, ievērojot Krimināllikuma Vispārīgās daļas noteikumus.

KL 46. panta otrā daļa paredz, ka, nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgās personību, savukārt nosakot soda mēru, saskaņā ar šī panta trešo daļu tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Vērtējot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, tiesa atzīst, ka saskaņā ar KL 7. panta trešo daļu apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc KL 275. panta pirmās daļas klasificējams, kā mazāk smags noziegums.

Noziedzīgā nodarījuma raksturu nosaka apdraudēto interešu (nodarījuma objekta) nozīmīgums, proti "jo nozīmīgāks ir noziedzīgā nodarījuma objekts, tas ir, ar Krimināllikumu aizsargātā interese, jo kaitīgāks ir attiecīgais noziedzīgais nodarījums" *(sal. Krastiņš U. Liholaja V., Niedre A. Krimināl tiesības. Vispārīgā daļa. Trešais papildinātais izdevums. Zinātniskais redaktors prof. U.Krastiņš – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 93.lp.)*.

Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas kopsapulces 2008. gada 1. jūlija lēmuma (par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu soda noteikšanā) 4.punktā teikts, ka, analizējot noziedzīga nodarījuma raksturu, tiesām jāvērtē konkrētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanas apstākļi, to vidū noziedzīga nodarījuma izdarīšanas veids, laiks, vieta, paņēmieni, vainīgā motivācija, personas loma noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, nodarījuma realizācijas stadija un iemesli, kas nav ļāvuši to izdarīt līdz galam, kvalificējošie apstākļi, vainīgo personu raksturojošie dati *(sk. http://www.at.gov.lv)*.

Tiesa konstatē, ka viltoto dokumentu apsūdzētais izmantoja transportlīdzekļu vadīšanai, slēpjot to faktu, ka viņš noteiktā kārtībā nebija ieguvis transportlīdzekļa vadītāja tiesības, ar ko tika apdraudēta satiksmes drošība, apsūdzētā apzinātā darbība radīja maksimālu apdraudējumu visiem ceļu satiksmes dalībniekiem un sabiedrībai kopumā.

[41] Saskaņā ar KL 47. pantu apsūdzētā atbildību mīkstinošus apstākļus tiesa nekonstatē.

[42] Saskaņā ar KL 48. panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgs nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

[43] Pārbaudot apsūdzētā /pers. B/ personību, noskaidrots: dzimis /datums/, ar vidējo izglītību, šķīries, apgādībā viens nepilngadīgs bērns, strādā gadījuma darbus, ir pastāvīga dzīvesvieta /adrese A/.

Agrāk sodīts, pēdējo reizi ar Rīgas rajona tiesas 2020. gada 14. aprīļa spriedumu pēc KL 262. panta pirmās daļas ar piespiedu darbu uz 150 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 gadiem. Turklāt 2021. gadā ir uzsākts jauns kriminālprocess pret apsūdzēto, kas atrodas skatīšanā Rīgas rajona tiesā pēc KL 180. panta pirmās daļas (lietas 1. sējuma 171. – 173. lapa).

Pēc paša apsūdzētā vārdiem ieguvis vidējo izglītību, šķīries, apgādībā viena persona, dēlam ir 13 gadi. Strādā gadījuma darbus celtniecībā, strādā par strādnieku, diemžēl nevar oficiāli strādāt, jo ielika viņu alimentos. Ienākumi mēnesī ir, kā kuru mēnesi, no 400 līdz 500 *euro* mēnesī. Nopietnas saslimšanas nav, invaliditātes nav, ir problēmas ar ceļgaliem. Narkoloģijas un psihiatrijas centra uzskaitē nesastāv. Agrāk kriminālī sodīts, administratīvi nesodīts. Neatceras, ka 2020. gadā būtu sodīts. Par uzsākto jauno kriminālprocesu norādīja, ka tur būs izlīgums, jo viņš vēlas slēgt izlīgumu.

[44] Vērtējot apsūdzētā personību, tiesa ņem vērā spriedumā minēto raksturojošo informāciju par apsūdzētā personību.

[45] KL 5. panta pirmā daļa paredz, ka nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bija spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā.

Krimināllikuma redakcijā, kas bija spēkā uz noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdi, bija noteikts, ka par KL 275.

panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

[46] Nosakot sodu, tiesa ņem vērā, ka soda piemērošanai jābūt individualizētai, nosakot sodu, jāņem vērā izdarītā nodarījuma raksturs un radītais kaitējums, vainīgā personība, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi un to, ka nav pieļaujams kādu no minētajiem faktiem ignorēt vai pieminēt formāli, neizvērtējot to būtību. Nav pieļaujams kādam no minētajiem faktiem piešķirt pārāk lielu nozīmi salīdzinājumā ar citiem (*sk. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas 2008.gada 1.jūlija kopsapulces lēmuma „Par vienveidīgu tiesībunormu piemērošanu soda noteikšanā" 2., 4.punktu, http*: / / www.at.gov.lv/lv/judikatura/tiesnesukopsapulcu lemumi/kriminallietudepartaments).

Likumdevējs, kuram valsts deleģējusi veidot savu sodu politiku, paredzot krimināltiesību normas sankcijā to vai citu sodu, ir noteicis to adekvāti noziedzīgā nodarījuma kaitīguma pakāpei konkrētajā sabiedrības attīstības formā, lai vērstos pret likumīgi aizsargāto interešu apdraudējumu.

Tiesai jāievēro samērīguma princips – labumam, ko sabiedrība iegūs ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir jābūt lielākam nekā viņa tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumam.

Izvērtējot minēto, kas noskaidrots tiesas izmeklēšanā par izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, apsūdzētā personību un pārējiem apstākļiem, kas ņemami vērā pie soda veida un mēra noteikšanas, tiesa uzskata, lai sasniegtu soda mērķi, kas ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, tiesa uzskata, ka apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu pēc KL 275. panta pirmās daļas ir piemērojams sods īslaicīga brīvības atņemšana uz vienu mēnesi.

[47] Nosakot piemērojamā soda mēru, tiesa ņem vērā apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus, t.i., to, ka gadījumos, kad pastāv atbildību pastiprinoši apstākļi, soda mēru nevar noteikt tā minimālajā apmērā.

Tiesas ieskatā, atbildību pastiprinoša apstākļa esamība ir pamats bargāka soda mēra piemērošanai KL panta sankcijas ietvaros un liedz tiesai tiesības piespriest minimālo sodu, jo pēc KL jēgas, atbildību pastiprinošu apstākļu esamība jau pati par sevi liedz iespēju tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu *(skat. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2006. gada 8. februāra lēmumā lietā Nr. SKK01-74/06)*.

[48] Saskaņā ar KL 50. panta piekto daļu noteiktais sods saskaitāms ar Rīgas rajona tiesas 2020. gada 14. aprīļa spriedumā lietā Nr.11520090819 piespriesto sodu, pilnībā pieskaitot piespiedu darba sodu un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas papildsodu, un galīgo sodu apsūdzētajam noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi, piespiedu darbu uz 150 stundām, atņemot tiesības vadīt transportlīdzekļus uz 3 gadiem.

Saskaņā ar KL 50. panta piekto daļu soda izciešanas termiņā ieskaitāms pilnībā izciestais piespiedu darbs 150 stundas, kas noteikts pēc Rīgas rajona tiesas 2020. gada 14. aprīļa sprieduma lietā Nr.11520090819, un izciestā papildsoda daļa - tiesības vadīt transportlīdzekli no 2020. gada 25. aprīļa līdz aizturēšanas brīdim 2021. gada 28. jūnijam un no 2021. gada 30. jūnija, kad apsūdzētais bija atbrīvots, līdz šī sprieduma spēkā stāšanās dienai.

[49] 2018. gada 2. oktobrī apsūdzētajam tika piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā. 2019. gada 29. jūlijā drošības līdzeklis atcelts (lietas 1. sējuma 49., 97. lapa).

KPL 249. panta pirmā daļa nosaka, ja procesuālā piespiedu līdzekļa piemērošanas laikā ir zudis vai mainījies tā piemērošanas pamats, mainījušies piemērošanas nosacījumi, personas uzvedība vai ir noskaidroti citi apstākļi, kas noteica piespiedu līdzekļa izvēli, procesa virzītājs pieņem lēmumu par tā grozīšanu vai atcelšanu.

Ņemot vērā to, ka tiesa nekonstatē procesuālā piespiedu līdzekļa piemērošanas pamatu apsūdzētajam, tad, tiesas ieskatā, apsūdzētajam drošības līdzeklis līdz sprieduma stāšanās spēkā nav nosakāms.

[50] Rīcība ar lietiskajiem pierādījumiem izlemjama saskaņā ar KPL 240. pantu. Lietisko pierādījumu pēc sprieduma spēkā stāšanās - Šveices transportlīdzekļa vadītāja apliecību Nr./apliecības numurs/, kura glabājas pie krimināllietas materiāliem, atstāt glabāties pie krimināllietas materiāliem.

[51] Pieteikums par kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā nav iesniegts.

[52] Procesuālie izdevumi kriminālprocesā nav.

[53] Lietā nav uzlikts arests mantai, par kuru būtu pieņemams lēmums, atbilstoši KPL 366. pantam.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 520. pantu, tiesa

n o s p r i e d a

atzīt /pers. B/, personas kods /personas kods/, par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 275. panta pirmajā daļā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu noteikto sodu saskaitīt ar Rīgas rajona tiesas 2020. gada 14. aprīļa spriedumā lietā Nr.11520090819 piespriesto sodu, pilnībā pieskaitot piespiedu darba sodu un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas papildsodu, un galīgo sodu /pers. B/ noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi, piespiedu darbu uz 150 stundām, atņemot tiesības vadīt transportlīdzekļus uz 3 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu soda izciešanas termiņā ieskaitīt pilnībā izciesto piespiedu darbu 150

stundas, kas noteikts pēc Rīgas rajona tiesas 2020. gada 14. aprīļa sprieduma lietā Nr.11520090819, un izciesto papildsoda daļu - tiesības vadīt transportlīdzekli no 2020. gada 25. aprīļa līdz aizturēšanas brīdim 2021. gada 28. jūnijam un no 2021. gada 30. jūnija, kad /pers. B/ bija atbrīvots, līdz šī sprieduma spēkā stāšanās dienai.

/pers. B/ drošības līdzekli nepiemērot.

Lietisko pierādījumu pēc sprieduma spēkā stāšanās - Šveices transportlīdzekļa vadītāja apliecību Nr./apliecības numurs/, kura glabājas pie krimināllietas materiāliem, atstāt glabāties pie krimināllietas materiāliem.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

Procesa dalībnieki 10 (desmit) dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Pilno spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 (desmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas rajona tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšana noteikta 2021. gada 25. oktobrī.

Faktiski pilns spriedums pieejams tiesas kancelejā 2021. gada 28. oktobrī.

Tiesnese I. Ozoliņa - Kļaviņa